

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Rådet for
Erhvervsakademiuddannelser og
Professionsbacheloruddannelser

Rådets beretning for 2009

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Rådets beretning for 2009

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Rådets beretning for 2009

Artikelredaktion: Susanne Callisen og Charlotte Ramløv, Undervisningsministeriet, Afdelingen for videregående uddannelser og internationalt samarbejde, og sekretariatet for Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Redaktion, korrektur og produktion: Tine Munch Schumann og Karen Ormstrup Søndergaard, Undervisningsministeriet, Kommunikationssekretariatet

Grafisk tilrettelæggelse og omslag: Phoenix Design Aid A/S

Fotos: Jakob Dall og Lars Skaaning

1. udgave, 1. oplag, april 2010: 1.700 stk.

ISBN: 978-87-603-2868-8

ISBN: (WWW) 978-87-603-2870-1

Internetadresse: uvm.dk/rep2010

Udgivet af Undervisningsministeriet

Publikationen kan ikke bestilles. Der henvises i stedet til onlineversionen på uvm.dk/rep2010

Tryk: Rosendahls Schultz Grafisk a/s

Trykt med vegetabiliske trykfarver på ubestrøget, miljøcertificeret papir

Printed in Denmark 2010

Eventuelle henvendelser af indholdsmæssig karakter rettes til Kommunikationssekretariatet i Undervisningsministeriet, telefon 33 92 50 57 eller pub@uvm.dk

Forord

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser afgiver hermed sin anden beretning.

Rådet har til opgave at rådgive undervisningsministeren om erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne, herunder om forhold som uddannelsernes udvikling, sammenhængen med øvrige uddannelser og uddannelsesområder samt efter- og videreuddannelse mv.

Rådet skal hvert år inden den 1. marts afgive en skriftlig beretning til undervisningsministeren om rådets virksomhed. Beretningen skal indeholde en samlet status for uddannelsesområdet samt forslag til nye initiativer inden for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt videreuddannelsesforløb i tilknytning hertil.

Rådets beretning for 2009 indeholder tre hoveddele. Beretningens Del I indeholder en beskrivelse af rådet og dets opgaver samt en beskrivelse af rådets arbejde i 2009, hvor især rådets anbefalinger inden for de fem strategiområder i 2009 er beskrevet. Beretningens Del II indeholder en samlet status for udviklingen i uddannelserne, mens beretningens Del III redegør for de tre strategiområder, rådet har til hensigt at behandle i 2010 og afgive anbefalinger inden for.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, den 26. februar 2010

Niels Fog
Formand

Indhold

Forord	3
1. Indledning og resumé	7
Del I - Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser	9
2. Om Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser	9
2.1 Rådets opgaver og sammensætning	9
2.2 Beretningen og rådets arbejde i 2009	11
2.2.1 Rådets møder og drøftelser i 2009	11
2.2.2 Rådets høringssvar i 2009	13
2.2.3 Rådets anbefalinger i 2009	14
Del II - Uddannelserne	24
3. Status for udviklingen på erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne	24
3.1 Statistisk overblik: Nøgletal over søgning, tilgang, fuldførelsesprocenter og beskæftigelse mv.	24
3.2 Nye uddannelser	35
Del III - Strategiområder	37
4. Rådets strategiområder i 2010	37
4.1 Søgning til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne - vejen ind og sammenhængen i de videregående uddannelser	37
4.2 Praksisnære uddannelser - samspillet mellem teori og praksis	38
4.3 Udviklingsbegrebet - dokumentation og anerkendelse	38
4.4 Yderligere temaer i 2010	39
Bilag 1 Rapporter og analyser mv.	42
Bilag 2 Love og bekendtgørelser	45
Bilag 3 Nøgletal for bestand, køn, herkomst og alder	48

1. Indledning og resumé

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser er nedsat af undervisningsministeren. Rådets opgaver er fastsat i Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser. Rådet har til opgave at rådgive undervisningsministeren om erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne, herunder om forhold som uddannelsernes udvikling, sammenhængen med øvrige uddannelser og uddannelsesområder samt efter- og videreuddannelse mv.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser begyndte i 2008 sit arbejde med at rådgive undervisningsministeren om uddannelserne i forbindelse med rådets nedsættelse i april 2008.

Rådets beretning for 2009 er rådets anden beretning.

For at kunne styrke og målrette rådets rådgivning udpegede rådet i sin beretning for 2008 fem centrale sigtelinjer og strategiområder, som rådet har behandlet og løbende rådgivet om i løbet af perioden.

Rådet har valgt at arbejde videre med centrale elementer i disse strategiområder i 2010 og har valgt at fokusere sit arbejde på følgende tre strategiområder:

Strategiområder i 2010

- 1) Søgningen til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne – vejen ind og sammenhængen i de videregående uddannelser
- 2) Praksisnære uddannelser – samspillet mellem teori og praksis
- 3) Udviklingsbegrebet – dokumentation og anerkendelse

Del I – Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

2.

Om Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

2.1. Rådets opgaver og sammensætning

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser er nedsat af undervisningsministeren. Rådets opgaver er fastsat i Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser¹. Rådet blev nedsat i april 2008.

Rådet har til opgave at rådgive undervisningsministeren om uddannelserne, herunder om følgende ti forhold:

- 1) Uddannelsernes udvikling
- 2) Generelle spørgsmål om udbuddet af uddannelser i forhold til dokumenterede behov på arbejdsmarkedet
- 3) Generelle konsekvenser for uddannelserne som følge af nye eller ændrede behov på arbejdsmarkedet
- 4) Formål og strukturelle rammer
- 5) Adgangskrav
- 6) Sammenhæng med øvrige uddannelser og uddannelsesområder
- 7) Rammer for forsøgsvirksomhed
- 8) Efter- og videreuddannelse
- 9) International uddannelse
- 10) Kvalitetssikring og kvalitetsudvikling.

Undervisningsministeren udpeger formanden for rådet. Formanden skal have særlig indsigt i de uddannelsesområder, som rådgivningen omfatter.

18 medlemmer udpeges af undervisningsministeren efter indstilling fra en række centrale interessenter og organisationer på uddannelsesområdet.

Undervisningsministeren kan supplere rådet med indtil to personligt udpegede medlemmer.

Undervisningsministeren kan herudover udpege repræsentanter for rådgivende organer og faglige forsamlinger som tilforordnede til at deltage i rådets arbejde. Udpegningen sker efter indstilling fra det pågældende organ eller den pågældende forsamling.

¹ Lov nr. 207 af 31. marts 2008 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Rådets sammensætning per 1. marts 2010

Medlemmer

Udpeget personligt af ministeren:

- Formand Niels Fog
- Direktør Martin Lauth, BEE International
- Lektor, ph.d. Dorthe Pedersen, Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, CBS

To medlemmer udpeget efter indstilling fra Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Industri, HTS (arbejdsgiver- og erhvervsorganisation) og TEKNIQ (installatørernes organisation) i forening:

- Forskningspolitisk chef Charlotte Rønhof, Dansk Industri
- Forskningspolitisk chef Jannik Schack Linnemann, Dansk Erhverv

Et medlem udpeget efter indstilling fra Finanssektorens Arbejdsgiverforening:

- Underdirektør Mariane Dissing, Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Et medlem udpeget efter indstilling fra Ledernes Hovedorganisation (LH):

- Uddannelseschef Thomas Christensen, Ledernes Hovedorganisation

To medlemmer udpeget efter indstilling fra Danske Regioner (DR):

- Konsulent Anne T. Christensen, Danske Regioner
- Chefrådgiver Kenneth Hirsch Sørensen, Danske Regioner

To medlemmer udpeget efter indstilling fra KL:

- Konsulent Karen Meisner Christensen, KL
- Chefkonsulent Henrik Casper, KL

Tre medlemmer udpeget efter indstilling fra FTF:

- Formand Bente Sorgenfrey, FTF
- Næstformand Michael Budolfson, Finansforbundet
- Formand Johnny Kuhr, Danske Fysioterapeuter

To medlemmer udpeget efter indstilling fra Landsorganisationen i Danmark (LO):

- Konsulent Anders Vind, Landsorganisationen i Danmark
- Uddannelseskonsulent Mette Christiansen, HK-forbundet

Et medlem udpeget efter indstilling fra Ingeniørforeningen (IDA):

- Konsulent Rasmus Dahl, Ingeniørforeningen

To medlemmer udpeget efter fælles indstilling fra de studerendes organisationer

- Faglig sekretær Mette Lundstad Nielsen, Pædagogstuderendes LandsSammenslutning
- Formand Judit Kyed Lundager Jensen, Sygeplejestuderendes Landsammenslutning

Et medlem udpeget efter indstilling fra rektorer for professionshøjskolerne i forening:

- Rektor Laust Joen Jakobsen, University College Capitol

Et medlem udpeget efter indstilling fra rektorer for erhvervsakademierne i forening:

- Rektor Ingo Østerskov, Københavns Erhvervsakademi

Tilforordnede

Udpeget efter indstilling fra Danske Universiteter:

- Prodekan for uddannelse, ph.d. Jan Guldager Jørgensen, Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet

Udpeget efter indstilling fra Rådet for Internationalisering af Uddannelserne:

- Formand for Rådet for Internationalisering af Uddannelserne Hans Peter Jensen

Udpeget efter indstilling fra Rådet for de Gymnasiale Uddannelser:

- Uddannelsesforstander Vibeke Johnsen, Erhvervsskolen Nordsjælland

Udpeget efter indstilling fra Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser:

- Afdelingschef Louise Pihl, Dansk Byggeri

Rådet vedtog på sit første møde den 28. maj 2008 Forretningsordenen for Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser.

Forretningsudvalget

Af rådets forretningsorden fremgår det, at rådet nedsætter et forretningsudvalg, der består af formanden for rådet og fire medlemmer udpeget af henholdsvis arbejdsgiversiden, arbejdstagersiden og rådets øvrige medlemmer.

Rådets arbejde i 2009 har været præget af drøftelser af de fem strategiområder, som rådet i sin beretning for 2008 havde udpeget som omdrejningspunkt for sine anbefalinger til undervisningsministeren. Samtidig har rådet i 2009 været særligt optaget af drøftelser om globaliseringsmidlerne.

Forretningsudvalgets primære opgave er at forberede dagsordenen til rådsmøderne samt at behandle og afgive indstillinger i sager af særlig hastende karakter efter bemyndigelse fra rådet.

Forretningsudvalgets medlemmer er per 1. marts 2010:

- Niels Fog (formand)
- Bente Sorgenfrey (FTF)
- Charlotte Rønhof (DI)
- Anders Vind (LO)
- Henrik Casper (KL).

Uddannelsesudvalg – § 19-udvalg

Det fremgår af Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, at rådets arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer kan nedsætte et antal uddannelsesudvalg, der bistår rådet i spørgsmål inden for et eller flere uddannelsesområder.

Rådet tiltrådte på sit møde i april 2009 rammerne for uddannelsesudvalgenes arbejde, hvori blandt andet nedsættelse og evaluering af uddannelsesudvalgene samt uddannelsesudvalgenes opgaver er beskrevet.

2.2 Beretningen og rådets arbejde i 2009

Som et vigtigt led i rådets rådgivning skal rådet hvert år inden den 1. marts afgive en skriftlig beretning til undervisningsministeren om rådets virksomhed.

Beretningen skal indeholde en samlet status for uddannelsesområdet samt forslag til nye initiativer inden for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser samt videreuddannelsesforløb i tilknytning hertil.

Rådets beretning for 2009 er rådets anden beretning.

Rådets arbejde i 2009 har været præget af drøftelser af de fem strategiområder, som rådet i sin beretning for 2008 havde udpeget som omdrejningspunkt for sine anbefalinger til undervisningsministeren. Samtidig har rådet i 2009 været særligt optaget af drøftelser om globaliseringsmidlerne.

2.2.1 Rådets møder og drøftelser i 2009

Rådet afholder møder hver anden måned, og rådet har i 2009 således afholdt i alt seks rådsmøder.

En væsentlig del af rådets arbejde i 2009 har bestået i at behandle og drøfte de fem strategiområder, rådet definerede i sin beretning for 2008.

Rådet har i perioden afgivet konkrete anbefalinger til undervisningsministeren på alle fem områder. Der henvises til beretningens afsnit 2.2.3.

Globaliseringsmidlerne

Rådet har også været optaget af at drøfte globaliseringsmidlerne. Initiativerne i aftalen om udmøntning af globaliseringspuljen fra november 2006 skulle evalueres i foråret 2009, og fordelingen af globaliseringsmidlerne for 2010 og frem skulle genforhandles i efteråret 2009.

Allerede i foråret 2009 præsenterede rådet undervisningsministeren for sine forslag til et antal konkrete hovedspor, som samlet skulle medvirke til at fremtidssikre erhvervsakademiuddannelserne, professionsbacheloruddannelserne og uddannelsesinstitu-

tioner. Rådet markerede, at det var efter disse hovedspor, der i hovedtræk fremadrettet burde navigeres, når det gjaldt allokering af midler til sektoren.

Rådet definerede i den forbindelse tre fælles hovedudfordringer for sektoren: Søgningen til uddannelserne skal øges og frafaldet reduceres, sammenhængen mellem uddannelsernes teoretiske undervisning og praktikken skal styrkes, og uddannelsernes vidensgrundlag – udviklingsbaseringen – skal sikres anerkendelse, blandt andet gennem dokumentation, formidling og tilstrækkelige bevillinger. Rådet tydeliggjorde, at udfordringerne er fælles for begge uddannelsesstyper, uanset om uddannelserne retter sig mod det private eller offentlige arbejdsmarked.

Rådet understregede det afgørende i, at uddannelserne og institutionerne kunne sikres midler fra globaliseringspuljen, så de på forsvarlig vis kunne fremtidssikres og løfte de centrale udfordringer og opgaver, der fra politisk side er sat klare målsætninger for.

I slutningen af oktober 2009 brød de politiske forhandlinger om fordelingen af globaliseringspuljen til uddannelse og forskning for 2010 og frem sammen. Et enigt råd udtrykte sin bekymring for situationen over for undervisningsministeren. Rådet fandt det afgørende vigtigt, at der blev tilført midler til erhvervsakademiuddannelserne, professionsbacheloruddannelserne og diplomingeniøruddannelserne, og at uddannelsesinstitutionerne kunne sikres et økonomisk løft. Samtidig appellerede rådet til, at der hurtigst muligt kunne findes en afklaring, og at en kommende aftale om udmøntning af globaliseringspuljen kunne medvirke til at sikre den nødvendige prioritering af midlerne til uddannelserne.

Rådet fandt det derfor positivt, da regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Det Radikale

Venstre torsdag den 5. november 2009 indgik aftale om udmøntning af midler til de videregående uddannelser for 2010 til og med 2012. Aftalen indebar blandt andet et økonomisk løft til professionshøjskolerne og de to ingeniørhøjskoler til netop at styrke blandt andet kvalitet, faglighed og sammenhæng mellem teori og praksis. Globaliseringsmidlerne afsat til erhvervsakademierne videreføres på det hidtidige niveau. I alt afsættes 386,3 millioner kroner om året fra 2010 til 2012.

Mønsterbrydere og akkreditering

Rådet har i 2009 haft glæde af at lytte til mange oplægsholdere med eksperise inden for og viden om de temaer og udfordringer, der i disse år er særlig relevante for det uddannelsesområde, rådet har til opgave at rådgive undervisningsministeren om. En lang række oplægsholdere har deltaget ved rådets møder med indlæg som indledning og inspiration til rådets drøftelser af de fem strategiområder, rådet definerede i sin beretning for 2008 som grundlag for sit arbejde.

Men rådet har også lyttet til oplægsholdere, som med oplæg på områder, der ligger ud over de udvalgte strategiområder, har inspireret og øget rådets indsigt i centrale udfordringer på uddannelsesområdet.

På rådsmødet i april 2009 holdt direktør og formand for Tænketanken Eva Hofman-Bang oplæg om rapporten *Mønsterbrydere – bedre match mellem potentiale og uddannelse* (FBE 2009). Projektets formål var at give anbefalinger til, hvordan uddannelsessystemet kan indrettes bedre, så unge fra alle sociale lag i samfundet får lige muligheder for at udfolde deres uddannelsesmæssige potentialer.

Mange unge fra ikke-uddannelsesvante familier opnår ikke den uddannelse, deres potentiale kunne berettige til. Rapporten viser, at potentialet for at

nå regeringens målsætning om, at 50 procent af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse, primært skal findes blandt unge med en gymnasial uddannelse og blandt unge med en erhvervsuddannelse. Potentialet skal først og fremmest findes blandt drengene og hos unge, hvis forældre ikke har en uddannelse. Analyser viser, at unge fra disse familier adskiller sig markant fra andre unge i forhold til social og kulturel kapital. Det betyder, at mønsterbrydere i højere grad end andre har brug for klare strukturer og for at kunne se, hvad uddannelsen skal føre til. Det udfordrer uddannelsessystemet.

Der er flere kvinder end mænd blandt mønsterbrydere. Unge, som bliver optaget på en videregående uddannelse med en erhvervsuddannelse som adgangsgivende eksamen, er markant mere mønsterbrydende end unge, der bliver optaget på baggrund af en gymnasial uddannelse, fortalte Eva Hofman-Bang. Forskellen på 17 procentpoint svarer til, at optag på en erhvervsakademiuddannelse gennem erhvervsuddannelse giver 28 procent flere mønsterbrydere. Især for unge fra ikke-uddannelsesvante familier er vejen over en erhvervsuddannelse ofte en forudsætning for, at man kommer videre i en erhvervsakademiuddannelse.

Mulighederne for at komme videre til det næste niveau i uddannelsessystemet er dermed meget vigtige i forhold til at få de unge fra ikke-uddannelsesvante familiers uddannelsesmæssige potentiale til at blive indfriet. Og det er vigtigt i forhold til at få flere til at tage en videregående uddannelse, understregede Eva Hofman-Bang i sit oplæg for rådet.

Tænketankens anbefalinger, der i alt udgør 23 konkrete forslag til forbedring af uddannelsessystemet, er opdelt på fire hovedområder, der ud over sam-

Rådet har i 2009 haft glæde af at lytte til mange oplægsholdere med ekspertise inden for og viden om de temaer og udfordringer, der i disse år er særlig relevante for det uddannelsesområde, rådet har til opgave at rådgive undervisningsministeren om.

menhængen i uddannelsessystemet, grundskolen og ungdomsuddannelserne også indeholder konkrete anbefalinger til de videregående uddannelser. Tænk tanken peger blandt andet på følgende:

- Videre- og efteruddannelse giver flere mønsterbrydere.
- Unge fra ikke-uddannelsesvante familier tager en erhvervsakademiuddannelse.
- Læringskurven skal vendes om med en mere praksisnær og anerkendende tilgang til stoffet, uden at det går ud over uddannelsens slutmål.
- Der skal udvikles modeller for, hvordan der kan gennemføres praktik på studiejoblignende vilkår.

På rådsmødet i juni 2009 deltog formand for Akkrediteringsrådet Søren Barlebo Rasmussen og direktør for ACE Denmark Jette Frederiksen. De to var inviteret for at redegøre for de foreløbige erfaringer i forbindelse med akkrediteringerne i 2009 i forlængelse af rådets tidligere drøftelser af akkrediteringsprocessen i forbindelse med godkendelse af nye uddannelser og udbud.

Oplægsholderne redegjorde blandt andet for visionerne bag akkrediteringsystemet, herunder målsætningen om et transparent system, der lever op til de europæiske standarder. Også forskelle i akkrediteringer af uddannelserne på henholdsvis Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings og Undervisningsministeriets områder blev belyst. I forhold til de konkrete akkrediteringskriterier nævnte oplægsholderne relevanskriteriet, som udgør et særligt opmærksomhedspunkt. I et fremadrettet perspektiv er det nødvendigt, at et uddannelseslandskab i forandring til hver en tid må afspejles i akkrediteringssystemet. De stadig større samarbejdsflader mellem de forskellige typer uddannelsesinstitu-

tioner, herunder øget studentermobilitet, er en udvikling med udfordringer. Også erfaringsudvekslinger og samarbejdet mellem Danmarks Evalueringsinstitut og ACE Denmark om udvikling af fælles retningslinjer og alignment på en række områder, herunder fælles metodeudvikling, blev nævnt.

Det er fortsat rådets målsætning at følge akkrediteringsprocessen.

2.2.2 Rådets høringssvar i 2009

Rådet har afgivet to høringssvar i 2009.

Det ene høringssvar var om:

- Forslag til lov om ændring af lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og andre love (udbud af danske erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet).

Høringssvaret blev afgivet i enighed.

Rådet fandt det positivt, at der med lovinitiativet gives mulighed for at udbyde danske uddannelser i udlandet. Det kan fremme internationaliseringen af danske uddannelsesinstitutioner, hvad angår kulturel forståelse og sproglige kvalifikationer.

Rådet påpegede i sit høringssvar, at forslaget ikke indeholdt mulighed for, at danske studerende kan medtage udlandsstipendier og SU, hvis de ønsker at læse en dansk uddannelse udbudt i udlandet. Rådet anbefalede, at denne mulighed etableres. Det vil give flere danske studerende mulighed for at tage en uddannelse i et miljø i udlandet, hvor de opnår de stærkere internationale kompetencer, der efterlyses af erhvervslivet. Det vil desuden kunne vende det foruroligende fald i antallet af unge, der tager til udlandet for at uddanne sig.

Rådet fandt det samtidig vigtigt at værne om de danske uddannelsers

brand. Rådet ønskede derfor at understrege det væsentlige i, at kvaliteten er sikret for de uddannelser, der udbydes, herunder også, at institutionerne er kvalitetsbevidste og kvalificerede til at leve op til kvalitetskravene. Det er nærliggende at knytte kvalitetssikringen til akkrediteringssystemet, dog under hensyntagen til de ressourcer, der skal afsættes hertil.

Rådet fandt desuden, at det er en betingelse for aktiviteten, at økonomien i aktiviteterne er selv bærende gennem for eksempel brugerbetaling og klare regnskabsprincipper mv.

Rådet fandt det endvidere hensigtsmæssigt, at der i første omgang var tale om en lov, der åbner muligheder og giver undervisningsministeren beføjelser til at arbejde videre med hensigtsmæssige løsninger.

rådets opfattelse forekommer upræcist sammenholdt med formuleringerne i Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsuddannelser. I loven anvendes formuleringer som "nyeste viden" og "nyeste forskningsresultater", og samarbejdet med de relevante uddannelsesinstitutioner understreges. Rådet anbefalede, at formuleringerne i bekendtgørelsen bringes i overensstemmelse med formuleringerne i loven.

Samtidig anbefalede rådet, at der i overensstemmelse med Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser lægges vægt på rummeligheden og fleksibiliteten i forhold til de mange forskellige typer uddannelser. Rådet anbefalede derfor, at der i bekendtgørelsen er rammer, som muliggør tilrettelæggelse af uddannelser, der afspejler de specifikke behov og det

En lav søgning er kritisk for uddannelserne og for det danske samfund, men situationen forværres yderligere af det faktum, at mange af uddannelserne også er præget af et stort frafald.

Endelig fandt rådet det relevant, at der gives muligheder for at etablere særlige juridiske enheder i forbindelse med aktiviteterne. Det kan give mulighed for at afgrænse den økonomiske risiko, for at danne konsortier, eksempelvis med flere uddannelsesinstitutioner, og for at inddrage eksterne investorer mv. Der er i bemærkningerne nævnt etablering i Danmark og givet eksempler på organisationsformer. Det vil være hensigtsmæssigt, at det af formuleringerne kommer til at fremgå, at der er tale om en mulighed, samt at form og geografisk lokalisering må være ud fra en konkret vurdering af, hvad der er hensigtsmæssigt.

Det andet høringssvar fra rådet var om:

- Udkast til bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Høringssvaret blev afgivet i enighed.

Rådet afgav blandt andet bemærkninger om formuleringen af uddannelsernes vidensgrundlag, som efter

praksisfelt, uddannelserne relaterer til.

Rådet afgav endvidere bemærkninger om fastsættelsen af uddannelsesmodulernes minimumsstørrelse på fem ECTS-point og delighed med fem, der efter rådets vurdering kan have negative konsekvenser for en række af de eksisterende uddannelser med andre minimumskrav, eftersom uens modulstørrelse kan hindre den studerendes mobilitet mellem uddannelsesinstitutioner. Rådet anbefalede derfor en nærmere undersøgelse af, hvilke uddannelsesinstitutioner der kan blive negativt berørt af kravet.

Endelig roste rådet indholdet af bekendtgørelsens § 6, der er en god platform for arbejdet med den internationale dimension i uddannelserne, da de tilrettelægges, så den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

2.2.3 Rådets anbefalinger i 2009

For at kunne styrke og målrette sin rådgivning udpegede rådet i sin beretning for 2008 i alt fem strate-

giområder som omdrejningspunkt for sine drøftelser og anbefalinger til undervisningsministeren i perioden marts 2009 til og med februar 2010:

- 1) Søgning og gennemførelse
- 2) Internationalisering
- 3) Den nyeste viden
- 4) Forholdet mellem teori og praksis
- 5) Efter- og videreuddannelse.

Rådet har i perioden afgivet konkrete anbefalinger til undervisningsministeren på disse fem områder.

Det er rådets hensigt i hver beretning at redegøre for, hvordan rådet har arbejdet med strategiområderne, herunder de anbefalinger, rådet har som mål at afgive på de enkelte strategiområder.

Som led i sin behandling af strategiområderne og som grundlag for udarbejdelse af sine anbefalinger har rådet hentet inspiration fra en række oplægsholdere med ekspertise og viden om områderne.

Strategiområde 1 – Søgning og gennemførelse
Som indledning til rådets drøftelse af strategiområdet med særligt fokus på initiativer, der kan medvirke til at mindske frafaldet på uddannelserne, holdt direktør for grunduddannelse Henrik Pedersen, Professionshøjskolen UCC, oplæg for rådet i foråret 2009. Henrik Pedersen henviste blandt andet til den aktuelle situation på en lang række professionsbacheloruddannelser, hvor et lavt optag er kombineret med en lav gennemførelse. Henrik Pedersen skitserede de mest typiske forklaringer på frafald: Manglende dialog og tilbagemelding, ringe sammenhæng mellem teori og praksis og at uddannelserne ofte opfattes som blindgyder. Indsatsen for en øget gennemførelse på uddannelserne er en flerstrengt indsats, betonede Henrik Pedersen og nævnte blandt andet "toning og særlig opmærksomhed", "praktik og praksistilknytning", "flere veje ind og ud" samt "tydelige krav og tilbud" som eksempler på konkrete tiltag. Henrik Pedersen fremhævede også optagelsessamtaler som et vigtigt tiltag.

Henrik Pedersen henviste endvidere til de mange undersøgelser, der inden for de seneste par år har analyseret årsager til frafaldet på uddannelserne. Samtidig støttede Henrik Pedersen forslag til mere fokuserede undersøgelser af frafaldet, sådan som det fremgår af rådets beretning for 2008.

Rådet valgte i sine anbefalinger på strategiområdet at sætte særligt fokus på anbefalinger til initiativer, der kan være medvirkende til at øge gennemførelsen på uddannelserne.

En lav søgning er kritisk for uddannelserne og for det danske samfund, men situationen forværres yderligere af det faktum, at mange af uddannelserne også er præget af et stort frafald. På visse it-uddannelser har frafaldet eksempelvis været helt oppe på 50 procent. Det er en bekymrende udvikling for samfundet som helhed.

Rådet understregede i sine anbefalinger, at alle gode kræfter bør forenes for igen at gøre uddannelserne attraktive og for at sikre både de offentlige og private virksomheder den veludannede arbejdskraft, de efterspørger. De nye erhvervsakademier, der skal være vækstlaget for nye merkantile og tekniske videregående uddannelser, udgør sammen med de nye tekniske og merkantile uddannelser på professionshøjskolerne et stort potentiale.

Unge skal motiveres og inspireres til at påbegynde en erhvervsakademiuddannelse eller professionsbacheloruddannelse. Derfor er det også afgørende, at der sættes øget fokus på vejen fra ungdomsuddannelserne til det videregående uddannelsesniveau, herunder øget opmærksomhed på sammenhængen mellem de to uddannelsesniveauer.

Rådet påpegede også, at der i gruppen af unge med enten en erhvervsuddannelse, en gymnasial uddannelse eller en hf-eksamen er uudnyttet rekrutteringspotentiale. Også blandt unge med indvandrerbaggrund, unge med en afbrudt universitetsuddannelse og voksne med relevant erhvervs erfaring er der mange, der må gøres en ekstra indsats for, så de kommer i gang med en videregående uddannelse.

Det gælder ikke mindst muligheden for at imødekomme faglærtes ønske om et uddannelsesløft, der bygger oven på den stærke praksisviden, de har opnået med en erhvervsuddannelse. Uddannelserne og de respektive erhverv og karrieremuligheder skal i langt højere grad synliggøres.

I forlængelse heraf anbefalede rådet, at det også er relevant at overveje barrierer i uddannelserne, der forhindrer unge i at overkomme en negativ social arv. Uddannelsesinstitutionerne skal understøttes i deres arbejde med at synliggøre uddannelserne og erhvervene samt deres mange muligheder.

Rådet henviste i sine anbefalinger også til det arbejde, der var igangsat mellem Undervisningsministeriet og Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling med det mål at skabe bedre overgange mellem de videregående uddannelser. Rådet tilkendegav, at det meget gerne bidrager med en udfoldning af de anbefalinger, dette arbejde måtte afstedkomme. Det gælder for eksempel i forhold til modeller for et mere fleksibelt videregående ordinært uddannelsessystem, herunder især i forhold til suppleringskurser og sikringen af gennemsigtheden i brugen af disse.

Rådet pegede på følgende konkrete anbefalinger og sigtelinjer for en øget søgning til uddannelserne:

- Uddannelseslandskabets gennemskuelighed skal højnes; de unge skal opleve optagelsessystemet som enkelt og gennemskueligt.
- Der synes at have været en tendens til, at der er blevet godkendt nye uddannelser, hvor det havde været mere hensigtsmæssigt at godkende dem som toninger eller overbygninger til eksisterende uddannelser. Det bør derfor fortsat tilstræbes at holde uddannelserne samlet omkring hovedretninger – både af hensyn til gennemskuelighed og af hensyn til økonomien i uddannelserne.
- Unge skal motiveres og inspireres til at gå i gang med en erhvervsakademiuddannelse eller professionsbacheloruddannelse.

Blandt andet bør søgningen fra hf kortlægges nærmere².

- Erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne skal i højere grad end tidligere profileres gennem større synlighed om praksisviden samt jobmuligheder og karriere. Uddannelserne og erhvervenes attraktivitet skal højnes og tydeliggøres.
- Sammenhængen og koblingen mellem ungdomsuddannelserne, også erhvervsuddannelserne, og det videregående uddannelsesniveau skal styrkes gennem et generelt øget fokus på overgangsproblemet. Der skal derfor øget fokus på studievejledningsindsatsen, og det skal sikres, at studievejledningscentre kan håndtere disse udfordringer.
- Niveaudelingen i erhvervsuddannelserne bør i højere grad indtænkes i forbindelse med optagelse på erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne.
- Der skal skabes og sikres øget adgang for professionsbachelorers adgang til universiteternes kandidatuddannelser.
- Uddannelsernes internationale anerkendelse bør fremhæves.

I sine anbefalinger forholdt rådet sig også til udfordringen i at understøtte en øget gennemførelse af uddannelserne.

En af de væsentligste forudsætninger for at nå målet om, at 50 procent af en ungdomsårgang skal gennemføre en videregående uddannelse, er, at langt flere af dem, der vælger at påbegynde en videregående uddannelse, også gennemfører den. Erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne er målt i antallet af studerende langt større end universitetsuddannelserne, men er også præget af et forholdsvist højt frafald. Det er derfor afgørende at få afdækket årsagerne til frafaldet og defineret, hvilke virkemidler der kan tages i anvendelse.

Der er gennemført flere undersøgelser, som har haft til hensigt at kortlægge årsagerne til frafaldet på uddannelserne.

Tre af de gennemgående og væsentligste konklusioner i disse undersøgelser³ er:

- 1) *Vejledning før og ved studiestart:* Manglende viden om og indsigt i uddannelsens indhold og krav kan være årsag til, at den studerende mister interessen for uddannelsen og falder fra.
- 2) *Relationen mellem studerende og undervisere:* De studerende efterlyser mere dialog med og tilbagemelding fra deres undervisere. Mange studerende, der overvejer at stoppe, mener ikke, de får tilstrækkelig personlig tilbagemelding på deres faglige arbejde, selv om de ønsker det.
- 3) *Undervisningens tilrettelæggelse og indhold:* De studerende finder, at sammenhængen mellem det, de lærer i uddannelsen, og det, de lærer på praktikstedet, er for svag.

Rådet fandt det derfor oplagt at tage afsæt i disse tre primære årsager til frafald på uddannelserne og at angive en række konkrete anbefalinger i forhold hertil, der kan medvirke til at øge gennemførelsen af uddannelserne.

Ad 1) Vejledning før og ved studiestart:

- Optagelsessystemet til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne kan tænkes indrettet, så det er med til at sikre, at de unge faktisk gennemfører den uddannelse, de optages på.
- Det kan blandt andet tænkes at ske gennem øget brug af optagelsessamtaler. Der bør foretages en analyse af omkostninger ved generel indførelse af optagelsessamtaler på uddannelserne.
- De studerendes muligheder for vejledning om omvalg af uddannelse i forbindelse med frafald

skal styrkes. Der bør foretages en kortlægning af sammenhæng mellem frafald, alder og tidligere afbrudt universitetsuddannelse.

- Der bør i uddannelserne være en mere opsøgende vejledning, hvor den studerende, der socialt og fagligt lever "på kanten af uddannelsen", kan fanges.
- Der skal sættes øget fokus på udslusningsvejledning, så de studerendes løbende viden om og opkobling til efterfølgende jobmuligheder kan styrkes.

Ad 2) Relationen mellem studerende og undervisere:

- Der skal sættes fokus på, hvor betydningsfuldt et attraktivt undervisningsmiljø og fagligt miljø er for de studerendes gennemførelse. Uddannelsesinstitutionernes gode erfaringer hermed bør fremhæves som eksempler på best practice.
- De økonomiske rammer for attraktive studiemiljøer skal prioriteres.
- Undervisernes medansvar for øget gennemførelse af uddannelserne kan tænkes tydeliggjort gennem øget fokus fra ledelsens side, herunder også tiltag over for udbrændte undervisere.

Ad 3) Undervisningens tilrettelæggelse og indhold:

- Det ordinære uddannelsessystem kan tænkes indrettet mere fleksibelt, hvad angår muligheder for at kombinere job og uddannelse og med bedre muligheder for studieforberedende arbejde. Det kan for eksempel ske gennem partnerskabsaftaler mellem arbejdsgivere og uddannelsesinstitutioner.
- Det pædagogiske element i undervisningens tilrettelæggelse og indhold og undervisernes kompetencer i forhold hertil skal styrkes.
- En velstruktureret og overskuelig tilrettelæggelse af især det

2 Blandt andet med afsæt i 40 år med hf (Danmarks Pædagogiske Universitetsskole, februar 2007).

3 Blandt andet *Professionsbacheloruddannelserne – de studerendes vurdering af studiemiljø, studieformer og motivation for at gennemføre* (AKF, september 2008) og *It-uddannelserne – de studerendes vurdering og frafald* (AKF, marts 2008).

indledende uddannelsesforløb bør prioriteres.

Endelig tilkendegav rådet, at uddannelsesinstitutionerne skal belønnes for deres indsats for at reducere frafaldet på uddannelserne. Det kan for eksempel ske gennem udviklingskontrakterne, omend en vellykket planlægning og indsats forudsætter større driftstilskud og færre puljer.

Rådet påpegede i sine anbefalinger, at forholdet mellem teori og praksis udgør en af hovedudfordringerne, når det gælder relationen mellem øget

sig af et studieophold i udlandet. I dag kommer et stigende antal udenlandske studerende til Danmark for at studere, mens et faldende antal danske studerende tager til udlandet for at studere. Sammenholdes denne udvikling med, at det samlede antal danske studerende samtidig er steget, forværres billedet.

Rådet anbefalede på denne baggrund, at en række centrale målsætninger bør være retningsgivende i den fremadrettede indsats for at øge internationaliseringen af erhvervsakademi- og professionsbachelorud-

Underviserne på de danske uddannelsesinstitutioner skal have internationalt udsyn samt tæt og løbende kontakt til det internationale uddannelsesmiljø.

gennemførelse og undervisningens tilrettelæggelse. Rådet satte derfor særligt fokus herpå i forbindelse med behandlingen af beretningens strategiområde 4 i efteråret 2009.

Strategiområde 2 – Internationalisering

Der er gennem de senere år sat øget fokus på internationaliseringen af erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne. Det øgede fokus har skabt nye muligheder og mere systematiserede rammer for internationalisering.

Formand for Rådet for Internationalisering af Uddannelserne Hans Peter Jensen indledte rådets drøftelse af strategiområdet. Her var fokus særligt rettet mod den udfordring, at relativt få danske studerende benytter

dannelserne. For eksempel anbefalede rådet, at internationaliseringen af erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne skal styrkes for at sikre uddannelsernes kvalitet, attraktivitet og internationale udsyn, og at underviserne på de danske uddannelsesinstitutioner skal have internationalt udsyn samt tæt og løbende kontakt til det internationale uddannelsesmiljø.

Med afsæt i rådets forslag til overordnede målsætninger pegede rådet endvidere på en række fremadrettede sigtelinjer for internationaliseringsindsatsen. Der skal blandt andet sikres klare overordnede målsætninger om at øge kvaliteten og attraktiviteten for de studerende i forbindelse med et udenlandsk studieophold, og at

samspillet mellem uddannelsesinstitutioner og erhverv skal have øget fokus i internationaliseringsindsatsen.

Strategiområde 3 – Den nyeste viden

Erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelserne skal kendes som uddannelser med et tæt og dynamisk samspil mellem udvikling, uddannelse, praksis og erhverv samt forskning. Forudsætningen for at kunne bringe treklangen i spil er en prioriteret indsats, der styrker relationen mellem såvel uddannelserne og praksis i virksomheder og professioner som relationen mellem uddannelserne og forskningen.

Hver dag produceres megen ny viden i både den private og den offentlige sektor, som har sit udspring i evidensbaseret og dokumenteret udviklingsarbejde. Denne nye viden kan i løbet af kort tid blive normsættende inden for det enkelte område, og nye kompetencebehov opstår. Samtidig forskes der i områder, som er relevante for uddannelsessektoren og uddannelserne. Uddannelsesinstitutionernes samarbejde med forskningsmiljøerne er derfor afgørende. Det er afgørende, at al denne viden inddrages i undervisningen og formidles ind i uddannelserne. Underviserne skal forpligtes til at anvende den nyeste viden i undervisningen, så den kommer de studerende i uddannelsen til gavn.

Rådet har med afsæt i disse præmisser beskrevet en række anbefalinger, der har til hensigt at sikre en prioriteret indsats, der styrker relationen mellem såvel uddannelserne og praksis i

virksomheder og professioner som relationen mellem uddannelserne og forskningen.

Rådet har i sine anbefalinger peget på, at relationen kan styrkes gennem en bred vifte af initiativer. Det gælder for eksempel:

- systematisk dialog, samspil og samarbejde med aftagerne
- understøttelse af underviserens deltagelse i udviklings- og forskningsprojekter
- aktiv involvering af de studerende gennem målrettede praktikforløb og udbytterige afgangsprojekter
- mere direkte inddragelse af aftagerne i de faglige miljøer på uddannelsesinstitutionerne
- en effektiv formidling af viden, både fra uddannelser til erhverv og professioner og fra erhverv og professioner til uddannelser
- et øget aktivt, strategisk samarbejde med relevante forskningsinstitutioner og forskningsmiljøer inden for professionernes fagfelter
- styrkelse af sammenhængen mellem uddannelserne og relevant forskning
- udvikling af kriterier for validering af vidensproduktion.

Der er ingen tvivl om, at professionshøjskolerne og erhvervsakademierne er attraktive samarbejdspartnere for omverdenen. Men en central forudsætning for en stærk indsats, hvor udviklingsarbejdet fastholdes og styrkes, er at sikre det nødvendige økonomiske grundlag for institutionernes udviklingsaktiviteter. Rådets stærkeste

anbefaling på strategiområdet var derfor, at uddannelsesinstitutionernes udviklingsaktiviteter prioriteres og understøttes.

Anerkendelse og dokumentation af uddannelsesinstitutionernes udviklingsarbejde og vidensgrundlag er fortsat en væsentlig udfordring. Det er baggrunden for, at rådet har valgt at sætte yderligere fokus på temaet i 2010.

Strategiområde 4 – Forholdet mellem teori og praksis

På rådsmødet i oktober 2009 havde rådet inviteret forskningsleder Torben Pilegaard Jensen, AKF, til at indlede rådets drøftelse af strategiområdet med et oplæg om AKF's undersøgelse af praktikvejledningen på professionsbacheloruddannelserne samt om projektet *Teori og praktik i professionsbacheloruddannelser*, der gennemføres i samarbejde med DPU, University College Copenhagen, Engineering College of Aarhus og er finansieret af midler fra Det Strategiske Forskningsråd.

Torben Pilegaard Jensen redegjorde for konklusionerne i undersøgelsen af praktikvejledningen på professionsbacheloruddannelserne. Størstedelen af de studerende i professionsbacheloruddannelserne oplever, at teorien i uddannelserne giver mulighed for at reflektere over praksis, at erfaringerne fra praktikken bliver inddraget i undervisningen, og at praktikvejlederen kompetencer generelt er tilfredsstillende. Undersøgelsen peger på en række fokusområder, hvor praktikvejledningen med fordel kan styrkes. Det gælder eksempelvis i forhold til en

Undervisernes ajourførte kendskab til praksis skal i højere grad sikres gennem en løbende kontakt med erhvervet.

mere systematisk praktikforberedelse, en mere grundig efterbearbejdning af praktikopholdet, et tæt samarbejde mellem uddannelsessted og praktiksted samt en løbende teoretisk opdatering af praktikvejlederne.

I forlængelse heraf refererede Torben Pilegaard Jensen også til forskningsprojektet *Teori og praktik i professionsbacheloruddannelser – Bridging the Gap*. Projektet tager afsæt i sygeplejerskeuddannelsen, læreruddannelsen, pædagoguddannelsen og diplomingeniøruddannelsen. Professionshøjskolerne fokuserer allerede på teori-praksis-dikotomien, og man har i grunduddannelserne udviklet flere strategier til at tackle denne udfordring. Projektet vil identificere de mest lovende af disse og gennem en kvantitativ og en kvalitativ undersøgelse afdække de initiativer og problemstillinger, der pågår i professionsbacheloruddannelserne i forhold til teori-praksis. Som en følge af disse undersøgelser igangsættes et projekt, hvor otte udvalgte professionsbacheloruddannelser skal dokumentere virkningerne af nye strategier.

Erhvervsakademierne, ingeniørhøjskolerne og professionshøjskolerne er af globaliseringspuljen til de videregående uddannelser tildelt midler i perioden 2010 til og med 2012, der skal medvirke til at sikre en styrket sammenhæng mellem teori og praktik i uddannelserne. Midlerne skal udmøntes gennem institutionernes udviklingskontrakter for den treårige periode.

Udfordringen i at skabe større sammenhæng mellem teori og praktik er mere udtalt i nogle uddannelser end i andre.

Erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne spænder over et bredt fagligt felt – fra datamatikere, finansøkonomer og laboranter til diplomingeniører, socialrådgivere, journalister, lærere, pædagoger og sygeplejersker mv.

Den store spændvidde mellem uddannelsernes faglighed, karakter og arbejdsområde kommer til udtryk i den diversitet, der eksisterer mellem uddannelserne. Det gælder for professionsbacheloruddannelserne således også i forhold til praktikens længde, deltagelsespligt, finansiering, bestemmelser om praktikpladser og om ansvar og tilsyn i forhold til praktikken, herunder praktikvejledere.

Rådet har med afsæt heri peget på en række forslag til sigtelinjer i den fremadrettede indsats for at styrke sammenhængen mellem teori og praksis i erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne. Eksempelvis foreslog rådet, at forslag til og muligheder for forbedringer for sammenhængen mellem teori og praksis skal kortlægges for de uddannelser, hvor sammenhængen er svag og kræver et særligt løft. Endvidere pegede rådet på, at undervisernes ajourførte kendskab til praksis i højere grad skal sikres gennem en løbende kontakt med erhvervet; samspillet mellem teori og praktik er ikke blot en strukturel udfordring, men også

en pædagogisk udfordring. Målene for praktikken skal være i fokus, og de skal anvendes aktivt. Endelig foreslog rådet, at afsluttende eksamensprojekter og bachelorprojekter i højere grad kan udarbejdes i samarbejde med aftagerne.

Rådet forholdt sig også til praktikvejledningen, hvor det påpegede, at praktikvejledernes rolle under praktikopholdet er central, og at uddannelse af praktikvejlederne derfor skal understøttes. Desuden foreslog

et udtryk for det forhold, at kompetenceudvikling og livslang læring systematisk må anvendes til at fremme mobilitet på og mellem arbejdsmarkedene. En væsentlig pointe i Ove Kaj Pedersens oplæg var, at uddannelsespolitikken fremover vil afløse social- og arbejdsmarkedspolitikken som det centrale strategiske omdrejningspunkt i en sikring af de nordiske landes konkurrencedygtighed.

I forlængelse af Ove Kaj Pedersens oplæg drøftede rådet blandt andet effekten af uddannelsesaktivering,

Målene for praktikken skal være i fokus, og de skal anvendes aktivt.

rådet, at praktikvejledernes kendskab til den nyeste teoretiske viden på nogle uddannelsesområder kan styrkes gennem eksempelvis anvendelse af dobbeltstillinger (undervisere fra aftagersiden).

Det er rådets målsætning, at det igen i 2010 vil sætte fokus på relationen mellem teori og praksis i uddannelserne. Her vil blandt andet undervisernes kendskab til praksis danne afsæt for rådets arbejde med området i 2010.

Strategiområde 5 - Efter- og videreuddannelse
Professor Ove Kaj Pedersen fra CBS indledte rådets drøftelse af strategiområdet på rådsmødet i december 2009 med et inspirerende oplæg om begrebet "mobication". Ove Kaj Pedersens oplæg tog blandt andet afsæt i skriftet *De nordiske landes konkurrencedygtighed - fra flexicurity til mobication*⁴.

Skriftet understreger behovet for langsigtede løsninger, og det introducerer et nyt begreb, "mobication" som

forholdet mellem mobilitet og fastholdelse, forholdet mellem individualitet og fleksibilitet samt sammenhængskraft og tilknytningen til arbejdsmarkedet. Også fastholdelse af videreuddannelse uanset konjunktursituationen blev drøftet, herunder nødvendigheden af en vedvarende forberedelse af arbejdsstyrken på tværs af konjunkturcykler. Niveaet for kompetenceløft i Danmark sammenlignet med andre lande og uddannelse som et konkurrenceparameter blev også drøftet. Endelig blev behovet for en uddannelseskommission, som kan betragte alle udfordringerne i det danske uddannelsessystem under ét, også drøftet.

På rådsmødet i begyndelsen af februar 2010 havde rådet inviteret specialkonsulent Michael Andersen fra Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) til at holde oplæg om efter- og videreuddannelserne på videregående voksenuddannelses- (VU) og diplomniveau.

⁴ Ove Kaj Pedersen og Søren Kay Andersen til Nordisk Ministerråd, oktober 2009.

Michael Andersen redegjorde i sit oplæg for resultater og perspektiver i EVAs undersøgelse af VVU⁵. Undersøgelsen viser, at der generelt kan konstateres stor brugertilfredshed og positive effekter på job og karriere ved gennemførelse af VVU. Samtidig viser undersøgelsen, at uddannelserne har et svagt brand, og at der kan konstateres en skæv branchemæssig profil på uddannelsesudbud og -søgning.

Michael Andersen refererede også til EVAs evaluering af diplomuddannelserne i 2007⁶ og evalueringens tre centrale anbefalinger: Tydeliggørelse af samspillet mellem det ordinære uddannelsessystem og efter- og videreuddannelsessystemet, anerkendelse af uddannelsernes fleksibilitet samt oprydning i udbuddet og øget gennemsnitlighed.

De primære ligheder mellem VVU og diplomuddannelserne er, at deltagerne har stort fagligt udbytte af uddannelserne, samspillet mellem teori og praksis fungerer godt, og den fleksible tilrettelæggelse er et generelt kendetegn. Hertil kommer, at motivationen til livslang læring stimuleres, og at kompetenceudvikling i mange sammenhænge fremmes ved gennemførelse af uddannelserne. Endelig kan det konstateres, at kun få deltager i videregående efter- og videreuddannelse på flere niveauer, og at der således er relativt lave overgangsfrekvenser mellem niveauerne.

Med afsæt i oplæg og rådets drøftelser af strategiområdet formulerede rådet sine konkrete anbefalinger på efter- og videreuddannelsesområdet.

Rådet påpegede i sine anbefalinger, at det danske arbejdsmarked i stigende grad har behov for, at medarbejderne

nemt har adgang til og mulighed for løbende kompetenceudvikling. De danske virksomheder, såvel private som offentlige, er derfor afhængige af et fleksibelt efter- og videreuddannelsessystem, der udbyder uddannelser på videregående niveau af høj kvalitet.

Den teknologiske udvikling, opgaveglidning og ændrede kompetencekrav stiller krav om et uddannelsessystem, der hurtigt skal kunne opfange nye kompetencebehov og imødekomme behovene med relevante efter- og videreuddannelses tilbud af høj kvalitet.

Samtidig kan fleksible muligheder for videreuddannelse ses i tæt sammenhæng med frafaldet på og rekrutteringen til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne. Mulighederne for videreuddannelse er en afgørende parameter for, at de unge ser uddannelserne som attraktive.

Der skal derfor være tydelige og hensigtsmæssige adgangsveje til det næste niveau i det videregående uddannelsessystem, og blindgyder og barrierer i uddannelsessystemet skal undgås. Mulighederne for at skifte spor skal være synlige og medvirke til, at efter- og videreuddannelsessystemet i øget omfang understøtter et fleksibelt arbejdsmarked. Det gælder også, når der opstår behov for skift mellem det offentlige og private arbejdsmarked.

I sine anbefalinger fremhævede rådet også, at efter- og videreuddannelsessystemet giver gode muligheder for blandt andet mønsterbrydere til at opnå en videregående uddannelse. En øget tilgang til efter- og videreuddannelserne kan samtidig medvirke til at opfylde 50-procent-målsætningen. Der er meget store samfundsmæssige

gevinster knyttet til efter- og videreuddannelsessystemet på videregående niveau, herunder et væsentligt socialt aspekt for både den enkelte og for samfundet.

Udbyttet af det videregående efter- og videreuddannelsessystem er stort, og der bør derfor sikres en systematisk indsats for at øge tilgangen hertil. Det drejer sig om at sikre adgang til relevante efter- og videreuddannelser og om de betingelser, der er for deltagelse (deltagerbetaling, mulighed for godtgørelse mv.).

Rådet fremhævede endvidere, at efter- og videreuddannelserne er centrale omdrejningspunkter i kontakten mellem uddannelsesinstitutionerne og aftagerne. Et styrket samarbejde mellem parterne kan sikre relevansen i de efter- og videreuddannelser, der udbydes. Det gælder både indhold, form, tid og sted.

Samtidig påpegede rådet i sine anbefalinger, at deltagerbetalingen udgør en væsentlig ulempe og barriere. Uddannelser med en forholdsmæssig høj deltagerbetaling kan være bekostelige for den enkelte.

Der er derfor også behov for at se på deltagerbetalingens niveau og undersøge, om den udgør en væsentlig barriere i denne funktion. Rådet opfordrede derfor til, at der ses på tilbageregulering af taxametrene på efteruddannelsesdelen, så brugerbetalingen kan komme tilbage på et mere rimeligt niveau.

Når det gælder forsørgelsesgrundlaget for deltagere i efter- og videreuddannelse, udgør selve støttesystemet en barriere for deltagelse, idet adgangen til statens voksenuddannelsesstøtte

⁵ Se Bilag 1.

⁶ *Diplomuddannelserne – fleksibilitet og gennemsnitlighed*, Danmarks Evalueringsinstitut, 2007.

(SVU) ikke har den fleksibilitet, der matcher uddannelsernes tilrettelæggelse. Derfor påpegede rådet, at der også er grund til at understøtte udvikling af et mere fleksibelt støttesystem. Det gælder i særlig grad deltagelse i suppleringsforløb mellem de forskellige uddannelsesniveauer.

Der har gennem de senere år været gennemført en række analyser af efter- og videreuddannelserne på videregående niveau.

Analysen af diplomuddannelserne i 2007 viste, at uddannelserne i væsentlig grad imødekommer aftagernes og de studerendes behov for efter- og videreuddannelse. Diplomuddannelserne har samlet set en stigning i antallet af deltagere og har dermed markeret sig som en væsentlig efter- og videreuddannelsesform for medarbejdere med en mellemlang videregående uddannelse. Rammerne for diplomuddannelserne skaber dog en række udfordringer.

Analysen viste endvidere, at der ikke er en klar sammenhæng mellem det ordinære uddannelsessystem og videreuddannelsessystemet for voksne (VFV) samt mellem niveauerne i VFV-systemet, blandt andet mellem diplom- og masterniveauet. De studerende har vanskeligt ved at gennemskue udbuddet og mulighederne i diplomuddannelsessystemet, og analysens konklusioner var klare: Gør samspillet mellem det ordinære uddannelsessystem og efter- og videreuddannelsessystemet tydeligere, anerkend uddannelsernes fleksibilitet, ryd op i udbuddet, og øg gennemsigtheden.

Undervisningsministeriet har som opfølgning på evalueringen igangsat en revision af diplomuddannelserne. Revisionen har som overordnet formål at styrke diplomuddannelsernes position som et relevant og dækkende efter- og videreuddannelsesstilbud, der kan bidrage til at opnå 50-procentmålsætningen i 2015. Målet er derfor, at der skal etableres et revideret sammenhængende styringskoncept for diplomuddannelserne. Med aftalen om udmøntning af den afsatte reserve til styrket voksen- og efteruddannelse fra 5. november 2009 er der afsat midler til udviklingen af dette nye og sammenhængende koncept.

En undersøgelse af VVU'erne i 2009 viste, at uddannelserne har en positiv effekt på job, løn, karriere og lysten til at lære mere. Samlet set er deltagerne meget tilfredse med deres uddannelsesforløb. Imidlertid er en af konklusionerne i undersøgelsen også, at uddannelserne har et svagt brand. Det har resulteret i et manglende kendskab til uddannelserne, og det går ud over rekrutteringen af potentielle studerende.

Med afsæt i ovennævnte analyser pegede rådet derfor på følgende forslag til yderligere undersøgelser og analyser med inddragelse af allerede gennemførte analyser og deres resultater:

- Kortlægning af blindgyder og barrierer for relevant efter- og videreuddannelse, herunder betydningen af et fleksibelt støttesystem
- Kortlægning af udbud af professionsbaserede masteruddannelser i de europæiske lande, rammerne herfor og afdækning af danske aftagernes eventuelle behov for lignende udbud ved professionshøjskolerne.

Samtidig pegede rådet på følgende sigtelinjer for efter- og videreuddannelse på videregående niveau:

- Blindgyder og barrierer i uddannelsessystemet skal undgås, og der kan tænkes i bedre sammenhænge mellem uddannelsesområderne og -niveauerne, herunder øget fleksibilitet.
- Et bredt og alsidigt udbud af videregående efter- og videreuddannelse skal understøttes af en udbudspolitik, som øger muligheden for, at udbudte uddannelser opnår tilstrækkelig søgning til at blive oprettet.
- Adgangsvejene skal indtænkes i uddannelsessystemet på en hensigtsmæssig måde. Adgangsvejene kan være:
 - » Direkte adgang fra et niveau til det næste
 - » Generelle meritordninger
 - » Krav om supplerende, hvor det skønnes hensigtsmæssigt.
- Der skal øget fokus på mulighederne for anvendelse af e-læring mv. i forbindelse med udbud af efter- og videreuddannelser.

Del II – Uddannelserne

3.

Status for udviklingen på erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne

3.1 Statistisk overblik: Nøgletal over søgning, tilgang, fuldførelsesprocenter og beskæftigelse mv.⁷

Table 1.1. Tilgang til erhvervsakademiuddannelserne 2004-2008 og optag 2009

	2004	2005	2006	2007	2008	2009 (KOT)
Administrationsøkonom	84	80	46	46	21	52
Handelsøkonom	44	108	197	233	281	202
Serviceøkonom	438	519	474	484	516	629
Finansøkonom	637	941	939	1.013	1.239	1.105
Markedsføringsøkonom	1.410	1.642	1.535	1.642	1.840	1.630
Transportlogistiker/logistikøkonom	66	63	77	76	71	121
Installatør	335	349	334	321	294	331
Produktionsteknolog	222	282	265	225	216	248
Teknisk manager offshore (2005)	¤	33	23	18	25	23
Datamatiker	616	686	578	679	848	633
It- og elektronikteknolog	194	180	147	160	200	214
Multimediedesigner	784	879	977	1009	1189	1.106
Jordbrugsteknolog	160	233	172	192	199	207
Laborant	450	487	407	416	296	283
Procesteknolog	109	149	124	115	112	165
Designteknolog	461	549	608	579	608	588
E-designer	26	48	25	26	32	49
Autoteknolog (2009)	¤	¤	¤	¤	¤	47
Ernæringsteknolog (2009)	¤	¤	¤	¤	¤	17*
Total	6.036	7.228	6.928	7.234	7.987	8.011

*KOT, juli 2009

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse og Den Koordinerede Tilmelding (KOT), konsoliderede tal fra oktober 2009.

⁷ Symbolet ÷ angiver, at de pågældende data ikke har været tilgængelige til beregningen. Symbolet – angiver, at de pågældende data er blændet af anonymiseringsårsager. Symbolet ¤ angiver, at uddannelsen ikke fandtes på det pågældende tidspunkt.

Af anonymiseringshensyn er nøgletal med et beregningsgrundlag på under fem personer blændet.

Tabel 1.2. Tilgang til professionsbacheloruddannelserne 2004-2008 og optag 2009

	2004	2005	2006	2007	2008	2009 (KOT)
International leisure management	46	54	44	40	42	89
Økonomi og it	22	29	44	24	43	49
Bygningskonstruktør*	1.036	1.253	1.209	1.256	1.218	857
Ingeniør**	1.862	1823	1.805	1.853	1.921	1.847
Karakteranimation***	25	26	26	24	÷	47
Medieproduktion og ledelse	35	40	34	42	38	43
Grafisk kommunikation	55	56	67	112	62	121
Engelsk/tysk webmarkedskommunikation****	13	8	÷	÷	÷	29
Fotojournalist	17	17	16	15	13	16
Journalist	248	244	240	245	240	250
Tv- og medietilrettelæggelse (2006)	»	»	23	38	37	43
Afspændingspædagog	52	56	56	68	63	82
Bioanalytiker	246	288	287	286	238	382
Ergoterapeut	532	539	544	522	460	484
Ernæring og sundhed	451	663	584	545	554	632
Fysioterapeut	615	681	679	703	740	948
Jordemoder	108	139	163	156	168	185
Optometrist	153	132	157	283	123	199
Radiograf	146	164	157	186	178	200
Sygeplejerske	2.769	2.801	2.946	2.833	2.714	3.160
Tekstile fag og formidling	52	51	63	53	51	53
Folkeskolelærer	4.134	3.835	3.481	3.068	2.708	3.287
Natur- og kulturformidling (2006)	»	»	20	26	13	20
Pædagog*****	5.370	5.355	5.108	4.920	4.122	3.854
Socialrådgiver	986	946	1.111	1.099	1.074	1.361
Offentlig administration (2008)*****	»	»	»	»	÷	96
Procesøkonomi og værdikædeledelse (2007)*****	»	»	»	÷	÷	51
Finans (2008)*****	»	»	»	»	÷	189
Eksport og teknologi (2009)	»	»	»	»	»	8
Tegn-mund-hånd, tolkning	63	55	51	48	61	53
Total	19.036	19.255	18.915	18.445	16.881	18.635

* Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør.

** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

*** Der foreligger ikke data for 2008 fra Danmarks Statistik.

**** Uddannelsen udbydes nu fra Syddansk Universitet under betegnelsen professionsbachelor i erhvervsprog og it-baseret markedskommunikation. Der foreligger ikke data fra Danmarks Statistik.

***** Meritpædagoger indgår ikke i visningen.

***** Der foreligger ikke data fra Danmarks Statistik.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse og Den Koordinerede Tilmelding (KOT), konsoliderede tal fra oktober 2009.

Table 2.1. Tilgang til erhvervsakademiuddannelser i 2008 fordelt på foregående højest fuldførte uddannelse i procent

	Uoplyst/ Ukendt	Grund- skole	Gymna- sium	Erhvervs- uddan- nelse	Kort videre- gående uddan- nelse	Profes- sions- bachelor/ bachelor	Lang videre- gående uddan- nelse	Total
Administrations- økonom	0 %	0 %	43 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Handelsøkonom	26 %	17 %	47 %	8 %	2 %	0 %	0 %	100 %
Serviceøkonom	42 %	9 %	42 %	6 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Finansøkonom	5 %	23 %	64 %	5 %	1 %	2 %	0 %	100 %
Markedsførings- økonom	40 %	14 %	43 %	3 %	1 %	0 %	0 %	100 %
Transportlogistiker/ logistikøkonom	23 %	15 %	51 %	10 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Installatør	2 %	19 %	9 %	68 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Produktionsteknolog	6 %	17 %	18 %	56 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Teknisk manager offshore (2005)	0 %	28 %	28 %	44 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Datamatiker	41 %	16 %	34 %	5 %	2 %	2 %	1 %	100 %
It- og elektronik- teknolog	53 %	7 %	27 %	12 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Multimediedesigner	40 %	14 %	37 %	4 %	2 %	2 %	1 %	100 %
Jordbrugsteknolog	15 %	13 %	27 %	39 %	5 %	0 %	0 %	100 %
Laborant	9 %	24 %	50 %	12 %	2 %	2 %	2 %	100 %
Procesteknolog	4 %	13 %	21 %	54 %	7 %	0 %	0 %	100 %
Designsteknolog	19 %	13 %	56 %	9 %	0 %	2 %	0 %	100 %
E-designer	0 %	16 %	63 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Tabel 2.2. Tilgang til professionsbacheloruddannelser i 2008 fordelt på højest fuldførte uddannelse i procent*

	Uoplyst/ Ukendt	Grund- skole	Gymna- sium	Erhvervs- uddan- nelse	Kort videre- gående uddan- nelse	Profes- sions- bachelor/ bachelor	Lang videre- gående uddan- nelse	Total
International leisure management	36 %	0 %	48 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Økonomi og it	72 %	16 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Bygnings- konstruktør**	38 %	9 %	19 %	32 %	1 %	1 %	0 %	100 %
Ingeniør***	17 %	18 %	54 %	8 %	3 %	1 %	0 %	100 %
Medieproduktion og ledelse	0 %	0 %	79 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Grafisk kommunikation	0 %	8 %	73 %	0 %	13 %	0 %	0 %	100 %
Fotojournalist	0 %	0 %	69 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Journalist	0 %	5 %	88 %	4 %	0 %	2 %	0 %	100 %
Tv- og medietilret- telæggelse	0 %	0 %	70 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Afspændings- pædagog	0 %	13 %	49 %	16 %	10 %	0 %	0 %	100 %
Bioanalytiker	0 %	21 %	58 %	3 %	13 %	3 %	0 %	100 %
Ergoterapeut	4 %	13 %	63 %	15 %	2 %	2 %	0 %	100 %
Ernæring og sundhed****	7 %	6 %	70 %	8 %	4 %	5 %	0 %	100 %
Fysioterapeut	11 %	4 %	76 %	5 %	1 %	3 %	0 %	100 %
Jordemoder	3 %	4 %	80 %	5 %	0 %	7 %	0 %	100 %
Optometrist	14 %	19 %	55 %	5 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Radiograf	5 %	13 %	60 %	13 %	6 %	3 %	0 %	100 %
Sygeplejerske	6 %	13 %	61 %	16 %	1 %	2 %	1 %	100 %
Tekstile fag og formidling	0 %	0 %	59 %	14 %	0 %	12 %	0 %	100 %
Folkeskolelærer	8 %	15 %	66 %	7 %	2 %	2 %	0 %	100 %
Natur- og kulturfor- midling	0 %	0 %	54 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Pædagog*****	4 %	28 %	47 %	17 %	1 %	1 %	0 %	100 %
Socialrådgiver	3 %	17 %	55 %	17 %	3 %	5 %	0 %	100 %
Tegn-mund-hånd, tolkning	10 %	15 %	70 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %

* Der foreligger ikke data fra Danmarks Statistik på uddannelserne karakteranimation, engelsk/tysk webmarkeds kommunikation, offentlig administration, procesøkonomi og værdikædeledelse samt finans.

** Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør.

*** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

**** De tre uddannelser til økonoma, ernærings- og husholdningsøkonom samt klinisk diætist blev i 2002 slået sammen til uddannelsen professionsbachelor i ernæring og sundhed.

***** Meritpædagoger indgår ikke i visningen.

Table 3.1. Fuldførelsesprocent på erhvervsakademiuddannelser i perioden 2004-2008*

	2004	2005	2006	2007	2008
Administrationsøkonom**	74 %	74 %	80 %	81 %	÷
Handelsøkonom	54 %	44 %	34 %	33 %	33 %
Serviceøkonom**	63 %	67 %	71 %	73 %	÷
Finansøkonom	71 %	68 %	63 %	62 %	62 %
Markedsføringsøkonom**	62 %	63 %	62 %	63 %	÷
Transportlogistiker**	56 %	28 %	54 %	47 %	÷
Installatør	82 %	81 %	85 %	84 %	84 %
Produktionsteknolog	72 %	71 %	69 %	70 %	74 %
Teknisk manager offshore (2005)	¤	47 %	47 %	61 %	52 %
Datamatiker	45 %	39 %	45 %	43 %	43 %
It- og elektronikteknolog**	49 %	54 %	61 %	55 %	÷
Multimediedesigner**	60 %	59 %	57 %	58 %	÷
Jordbrugsteknolog	84 %	81 %	79 %	80 %	81 %
Laborant	55 %	55 %	60 %	59 %	63 %
Procesteknolog	69 %	67 %	74 %	74 %	83 %
Designteknolog	84 %	83 %	80 %	85 %	86 %
E-designer	90 %	60 %	68 %	65 %	82 %

* Fuldførelsesprocenten er andelen af de elever/studerende, som er påbegyndt en uddannelse eller uddannelsesgruppe i 2004-2008, der ender med (eller estimeres til at ende med) at fuldføre uddannelsen. Fuldførelsesprocenterne de seneste år er estimerede og derfor behæftet med usikkerhed (idet de studerende stadig er i gang med uddannelsen). Der er ekstra stor usikkerhed i tilfælde med nye institutioner.

** Manglende fuldførelsesprocenter skyldes, at datagrundlaget ikke opfylder kravene til beregningen af fuldførelsesprocenter. Det kan for eksempel skyldes datamangel eller databrud i forbindelse med reformer, nye uddannelser mv.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Tabel 3.2. Fuldførelsesprocent på professionsbacheloruddannelser i perioden 2004-2008*

	2004	2005	2006	2007	2008
International leisure management**	52 %	48 %	54 %	58 %	÷
Økonomi og it**	50 %	42 %	42 %	38 %	÷
Bygningskonstruktør***	71 %	66 %	66 %	68 %	÷
Ingeniør****	68 %	67 %	67 %	70 %	71 %
Karakteranimation**	91 %	88 %	100 %	÷	÷
Medieproduktion og ledelse	57 %	80 %	79 %	76 %	78 %
Grafisk kommunikation	93 %	91 %	91 %	92 %	93 %
Fotojournalist	93 %	81 %	88 %	92 %	85 %
Journalist	83 %	83 %	82 %	82 %	83 %
Afspændingspædagog	80 %	74 %	67 %	78 %	78 %
Bioanalytiker	88 %	83 %	80 %	76 %	77 %
Ergoterapeut	77 %	73 %	79 %	74 %	76 %
Ernæring og sundhed	74 %	75 %	75 %	80 %	80 %
Fysioterapeut	81 %	80 %	83 %	79 %	82 %
Jordemoder	96 %	92 %	90 %	90 %	87 %
Optometrist**	85 %	83 %	÷	79 %	÷
Radiograf	62 %	69 %	62 %	60 %	65 %
Sygeplejerske	69 %	71 %	68 %	70 %	71 %
Tekstile fag og formidling	80 %	÷	76 %	77 %	77 %
Folkeskolelærer	61 %	58 %	57 %	56 %	58 %
Pædagog*****	79 %	76 %	72 %	74 %	73 %
Socialrådgiver	77 %	78 %	74 %	75 %	77 %
Tegn-mund-hånd, tolkning	35 %	28 %	41 %	40 %	51 %

* Fuldførelsesprocenten er andelen af de elever/studerende, som er påbegyndt en uddannelse eller uddannelsesgruppe i 2004-2008, der ender med (eller estimeres til at ende med) at fuldføre uddannelsen. Fuldførelsesprocenterne de seneste år er estimerede og derfor behæftet med usikkerhed (idet de studerende stadig er i gang med uddannelsen). Der er ekstra stor usikkerhed i tilfælde med nye institutioner. Tallene for engelsk/tysk webmarkedskommunikation er mangelfulde og indgår derfor ikke i tabellen. Tv- og medietilrettelæggelse fremgår ikke af tabellen, da uddannelsen er for ny, til at de studerendes adfærd kendes.

** Manglende fuldførelsesprocenter skyldes, at datagrundlaget ikke opfylder kravene til beregningen af fuldførelsesprocenter. Det kan for eksempel skyldes datamangel eller databrud i forbindelse med reformer, nye uddannelser mv.

*** Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør. Endvidere foreligger der ikke et tilstrækkeligt beregningsgrundlag for 2008 på uddannelsen.

**** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

***** Meritpædagoger indgår ikke i visningen.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Table 4.1. Employment frequency among newly educated (0-1 year) on vocational academy education in the period 2007-2008*

	2007	2008
Jordbrugsteknolog	77%	88%
Laborant	87%	87%
Fødevareteknolog	88%	77%
Mejeriteknolog	80%	67%
Procesteknolog	78%	100%
Designeteknolog	76%	84%
E-designer	56%	67%
Datamatiker	75%	79%
It- og elektronikteknolog	79%	75%
Multimediedesigner	63%	66%
Byggetekniker	68%	87%
Kort- og landmålingstekniker	92%	94%
Installatør	96%	97%
Produktionsteknolog	89%	93%
Administrationsøkonom	76%	86%
Handelsøkonom	95%	97%
Serviceøkonom	80%	80%
Finansøkonom	91%	93%
Markedsføringsøkonom	79%	81%
Transportlogistiker	83%	87%

* Der foreligger ikke data fra Danmarks Statistik på uddannelsen teknisk manager offshore.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Table 4.2. Employment frequency among newly educated (0-1 year) on professional bachelor education in the period 2007-2008

	2007	2008
Karakteranimation*	÷	83%
Medieproduktion og ledelse	79%	82%
Grafisk kommunikation	69%	70%
Engelsk/tysk webmarkedskommunikation	86%	78%
Fotojournalist	89%	80%
Journalist	93%	85%
Tekstile fag og formidling	60%	80%
Folkeskolelærer	92%	94%
Pædagog**	92%	93%
Socialrådgiver	93%	92%
Afspændingspædagog	94%	79%
Bioanalytiker	94%	94%
Ergoterapeut	84%	91%
Ernærings- og husholdningsøkonom***	60%	100%
Ernæring og sundhed	78%	83%
Fysioterapeut	91%	95%
Jordemoder	98%	92%
Optometrist	100%	98%
Radiograf	98%	99%
Sygeplejerske	95%	95%
Bygningskonstruktør****	92%	91%
Ingeniør*****	87%	87%
Økonomi og it	75%	87%
Tegn-mund-hånd, tolkning	100%	100%

* Der foreligger ikke data fra 2007.

** Meritpædagog indgår ikke i visningen.

*** Den tidligere uddannelse til ernærings- og husholdningsøkonom blev i 2002 til professionsbachelor i ernæring og sundhed, jævnfør bekendtgørelse nr. 221 af 20. marts 2006 om uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed.

**** Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør.

***** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Table 5.1. Nyuddannede (0-1 år) fra erhvervsakademuddannelser fordelt på branche, de tilgår i 2008

	Bygge- og anlægs-virksomhed	Energi- og vand-forsyning	Finansiering og forretnings-service	Handel, hotel og restauration	Industri	Landbrug, fiskeri og råstof-udvinding	Offentlige og personlige tjenester	Transport, post og tele	Uoplyst	Total
Jordbrugsteknolog	4 %	0 %	29 %	12 %	5 %	18 %	14 %	5 %	12 %	100 %
Laborant	0 %	0 %	26 %	4 %	35 %	0 %	20 %	2 %	13 %	100 %
Fødevareteknolog	0 %	0 %	15 %	0 %	42 %	0 %	0 %	0 %	23 %	100 %
Mejeriteknolog	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Procesteknolog	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Designeteknolog	0 %	0 %	10 %	58 %	9 %	0 %	6 %	0 %	16 %	100 %
E-designer	0 %	0 %	19 %	33 %	0 %	0 %	0 %	0 %	33 %	100 %
Datamatiker	0 %	0 %	61 %	5 %	4 %	0 %	4 %	0 %	21 %	100 %
It- og elektronikteknolog	0 %	0 %	23 %	8 %	19 %	0 %	15 %	7 %	25 %	100 %
Multimediedesigner	0 %	0 %	25 %	19 %	5 %	0 %	12 %	4 %	34 %	100 %
Bygetekniker	28 %	0 %	20 %	0 %	22 %	0 %	0 %	0 %	13 %	100 %
Kort- og landmålingstekniker	0 %	0 %	59 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Installatør	57 %	3 %	16 %	6 %	13 %	0 %	3 %	0 %	3 %	100 %
Produktionsteknolog	0 %	0 %	13 %	9 %	63 %	0 %	0 %	3 %	7 %	100 %
Administrationsøkonom	0 %	0 %	22 %	16 %	10 %	0 %	35 %	0 %	14 %	100 %
Handelsøkonom	0 %	0 %	14 %	69 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Serviceøkonom	0 %	0 %	17 %	39 %	2 %	0 %	11 %	10 %	20 %	100 %
Finansøkonom	0 %	0 %	82 %	6 %	2 %	0 %	1 %	1 %	7 %	100 %
Markedsføringsøkonom	1 %	0 %	22 %	34 %	9 %	0 %	10 %	5 %	19 %	100 %
Transportlogistikker	0 %	0 %	0 %	0 %	40 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %

Kilde: UNI • C-Statistik & Analyse.

Tabel 5.2. Nyuddannede (0-1 år) fra professionsbacheloruddannelser fordelt på branche, de tilgår i 2008

	Bygge- og anlægs-virksomhed	Energi- og vand-forsyning	Finansiering og forretnings-service	Handel, hotel og restauration	Industri	Landbrug, fiskeri og råstof-udvinding	Offentlige og personlige tjenester	Transport, post og tele	Uoplyst	Total
Karakteranimation	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	74 %	0 %	0 %	100 %
Medieproduktion og ledelse	0 %	0 %	41 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Grafisk kommunikation	0 %	0 %	47 %	11 %	0 %	0 %	0 %	0 %	30 %	100 %
Engelsk/tyisk webmarkedskommunikation	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Fotojournalist	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Journalist	0 %	0 %	5 %	0 %	43 %	0 %	35 %	0 %	15 %	100 %
Tekstile fag og formidling	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Folkeskolelærer	0 %	0 %	2 %	3 %	1 %	0 %	88 %	1 %	6 %	100 %
Pædagog*	0 %	0 %	2 %	2 %	0 %	0 %	88 %	1 %	7 %	100 %
Socialrådgiver	0 %	0 %	12 %	2 %	0 %	0 %	77 %	0 %	8 %	100 %
Afspændingspædagog	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	69 %	0 %	21 %	100 %
Bioanalytiker	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	88 %	0 %	6 %	100 %
Ergoterapeut	0 %	0 %	0 %	3 %	0 %	0 %	87 %	0 %	9 %	100 %
Ernæring og sundhed**	0 %	0 %	12 %	15 %	5 %	0 %	49 %	0 %	17 %	100 %
Fysioterapeut	0 %	0 %	2 %	3 %	0 %	0 %	88 %	0 %	5 %	100 %
Jordemoder	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	91 %	0 %	8 %	100 %
Optometrist	0 %	0 %	0 %	98 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Radiograf	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	99 %	0 %	0 %	100 %
Sygeplejerske	0 %	0 %	3 %	1 %	0 %	0 %	91 %	0 %	5 %	100 %
Bygningskonstruktør***	25 %	0 %	49 %	5 %	5 %	0 %	6 %	1 %	9 %	100 %
Ingeniør****	6 %	1 %	38 %	8 %	25 %	2 %	6 %	2 %	13 %	100 %
Økonomi og it	0 %	0 %	47 %	33 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Tegn-mund-hånd, tolkning	0 %	0 %	64 %	0 %	0 %	0 %	36 %	0 %	0 %	100 %

* Meritpædagog indgår ikke i visningen.

** De tre uddannelser til økonoma, ernærings- og husholdningsøkonom samt klinisk diætist blev i 2002 slået sammen til uddannelsen professionsbachelor i ernæring og sundhed, jævnfør bekendtgørelse nr. 221 af 20. marts 2006 om uddannelsen til professionsbachelor i ernæring og sundhed.

*** Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør.

**** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Table 6.1. Aktivitet på videregående voksenuddannelse, 2007-2009*

	2007	2008	2009
Akademiuddannelse i gastronomi	1,3	1,3	1,5
Akademiuddannelse i kommunikation og formidling	84,7	129	194,9
Akademiuddannelse i international handel og markedsføring	261,9	271,6	328,8
Akademiuddannelse i økonomi- og ressourcestyring	482,4	469,1	492,4
Akademiuddannelse i informationsteknologi	46	44,3	48,6
Akademiuddannelse i innovation, produkt og produktion	25,5	17,3	22,3
Akademiuddannelse i international transport og logistik	80,3	87,6	65,4
Akademiuddannelse i laboratorie- og bioteknologi	8,2	20,8	25,7
Akademiuddannelse i finansiel rådgivning	798,4	871,9	909
Akademiuddannelse i human resource	32,1	31,5	33,5
Akademiuddannelse i ledelse	1.014	1.147,7	1.523,1
Akademiuddannelse i oplevelsesøkonomi (2009)	▫	▫	0,8
Akademiuddannelse i ungdomspædagogik	55,9	60,3	60,4
Akademiuddannelse til statonom ved DFH	36,4	30,7	40,4
Akademiuddannelse i retail	÷	÷	0,8
Akademiuddannelse i sundhedspraksis	÷	÷	6
Akademiuddannelse i friluftvejledning	37	38,5	42
Indledende kurser til VVU	59,8	94,4	107,1
I alt	3.024	3.316	3.903

* Aktiviteten er angivet i årselever, det vil sige antal studerende, der har ydet deltagerbetaling for uddannelsesaktivitet med omfang svarende til et års heltidsuddannelse.

Kilde: Undervisningsministeriet.

Table 6.2. Aktivitet på diplomuddannelser, 2007-2009*

	2007	2008	2009
Afsluttende projekt ved fleksible forløb	3,5	6,5	2,8
Byggeriets diplomuddannelse i projektledelse	0,8	÷	÷
Den teknologiske diplomuddannelse	1,5	3,5	9,3
Diplomuddannelse i kriminologi	9,8	19,5	12,1
Diplomstudier i offentlig administration	109,6	134,8	129,9
Diplomuddannelse i bioteknologi, procesteknologi og kemi	24,8	18,3	20,5
Diplomuddannelse i journalistik	103,3	93,8	92,0
Diplomuddannelse i stærkstrømsteknik	4,0	3,9	6,9
Diplomuddannelse i økonomi, ledelse og organisation i sundhedssektoren	58,0	42,3	27,7
Diplomuddannelse – ingeniørernes lederuddannelse	62,5	60,6	55,6
Diplomuddannelse i it ved it-vest	12,8	19,0	17,3
Diplomuddannelse i ledelse	1.151,4	1.371,9	1.740,0
Diplomuddannelse på børne- og ungeområdet	3,0	23,6	23,6
Diplomuddannelse i ernæring og sundhed	27,7	24,6	27,2
Diplomuddannelse til turistfører	19,3	18,8	17,7
Diplomuddannelse i familierapi	27,4	19,1	17,3
HD	2.579,3	2.659,5	2.804,6
Leisure management	1,3	6,8	2,4
Psykisatri i teori og praksis	22,8	15,2	14,4
Pædagogiske diplomuddannelser	1.443,8	1.470,8	1.491,2
Skattefaglig diplomuddannelse	77,0	52,3	36,4
Sociale diplomuddannelser	169,1	159,1	179,4
Socialformidleruddannelsen	100,4	99,8	85,6
Sundhedsfaglige diplomuddannelser	386,8	450,3	480,8
Teknisk diplomuddannelse i automation	0,4	0,5	1,0
Teknisk diplomuddannelse i it	59,5	54,9	64,6
Teknisk diplomuddannelse i parkforvaltning	5,6	2,7	7,6
Teknisk diplomuddannelse i projektledelse	55,0	63,3	79,8
Teknisk diplomuddannelse i vedligehold	18,3	20,3	24,8
Tværfaglig diplomuddannelse i beskæftigelsesindsats	6,2	27,9	37,1
Tværgående diplomuddannelse i formidling af kunst og kultur	¤	¤	3,8
Uddannelses- og erhvervsvejlederuddannelsen	135,1	138,6	185,8
I alt	6.679,7	7.082,0	7.699,0

* Aktiviteten er angivet i årselever, det vil sige antal studerende, der har ydet deltagerbetaling for uddannelsesaktivitet med omfang svarende til et års heltidsuddannelse.

Kilde: Undervisningsministeriet.

3.2 Nye uddannelser

I perioden marts 2009 til og med februar 2010 har undervisningsministeren godkendt i alt 12 nye uddannelser.

Godkendelserne er sket i henhold til §§ 11-13 i Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser og § 15 d-e i Lov om videreuddannelsessystemet for voksne.

De nye uddannelser er:

- Erhvervsakademiuddannelse inden for energiteknologi (juli 2009)
- Erhvervsakademiuddannelse inden for automationsteknologi (juli 2009)
- Professionsbachelor i have- og parkingeniør (marts 2009)
- Professionsbachelor i beredskab – forebyggelse, katastrofe- og risikomanagement (juni 2009)
- Professionsbachelor i medie- og sonokommunikation (juni 2009)
- Professionsbachelor som diplomingeniør i fødevareanalyse (december 2009)
- Professionsbachelor i kristendom, kultur og kommunikation (december 2009)
- Professionsbachelor i e-konceptudvikling (overbygning) (december 2009)
- VVU i tolkning (marts 2009)
- VVU i human resources (december 2009)
- VVU i odontologisk praksis (december 2009)
- Diplom i vurdering (juli 2009).

Del III – Strategiområder

4.

Rådets strategiområder i 2010

Rådets opgave er at rådgive undervisningsministeren om uddannelserne, herunder om de ti forhold, der er anført i afsnit 2.1.

For at kunne styrke og målrette sin rådgivning udpegede rådet i sin beretning for 2008 fem centrale sigtelinjer og strategiområder, som rådet har behandlet og løbende rådgivet om i løbet af perioden.

Rådet har valgt at arbejde videre med centrale elementer i disse strategiområder i 2010 og har valgt at fokusere sit arbejde på tre strategiområder, som det vil behandle og løbende rådgive om i form af konkrete anbefalinger inden for de enkelte områder. Rådets motivation for de udvalgte strategiområder er kort beskrevet i det følgende.

Strategiområder i 2010

- 1) Søgningen til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne – vejen ind og sammenhængen i de videregående uddannelser
- 2) Praksisnære uddannelser – samspillet mellem teori og praksis
- 3) Udviklingsbegrebet – dokumentation og anerkendelse

4.1 Søgning til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne – vejen ind og sammenhængen i de videregående uddannelser

Indledning

Optagelsestallene for de videregående uddannelser satte rekord i 2009. Aldrig er så mange blevet optaget på en videregående uddannelse.

Særligt de sundhedsfaglige og pædagogiske uddannelser oplevede en stor søgning. Også ingeniøruddannelserne og erhvervsakademiuddannelserne fik en stor stigning i antallet af optagne.

Syv procent flere ansøgere valgte uddannelser ved de nye erhvervsakademier som førsteprioritet i forhold til sidste år, mens ni procent flere søgte ind på diplomingeniøruddannelserne. Tallene dækker over stigninger inden for både det tekniske og det merkantile område og indikerer, at uddannelserne har godt fat i både de unge og erhvervslevet.

Det er en positiv udvikling set i forhold til de senere år, hvor søgningen til de videregående uddannelser har været faldende.

Den positive udvikling er sket på en række uddannelser, der ellers har været præget af en endog meget lav søgning i de seneste år – en udfor-

dring, der navnlig gælder en række af de uddannelser, som retter sig mod det offentlige arbejdsmarked. Det er derfor nødvendigt med en fortsat indsats for at tiltrække flere studerende.

Vejnen ind

Unge skal motiveres og inspireres til at påbegynde en erhvervsakademiuddannelse eller professionsbacheloruddannelse.

Derfor er det også afgørende, at der sættes øget fokus på vejen fra ungdomsuddannelserne til det videregående uddannelsesniveau.

Samtidig skal fokus på fastholdelsen af de studerende i uddannelserne fastholdes og styrkes.

Sammenhængen i de videregående uddannelser
Sammenhængen i de videregående uddannelser – såvel horisontalt som vertikalt – udgør en central udfordring.

Der må derfor sættes øget fokus på at skabe yderligere og forbedret sammenhæng i uddannelsessystemet med henblik på at øge de videregående uddannelsers overskuelighed, sammenhæng og attraktivitet.

Sikringen af Danmarks konkurrencedygtighed og velfærd gennem strategisk anvendelse af uddannelse og kompetenceudvikling er en aktuell og omfangsrig udfordring. Set i lyset heraf er det afgørende at se på behovet for at understøtte mobilitet og sammenhæng i uddannelsessystemet under ét.

Fra 2009 er der indført obligatorisk praktik i samtlige erhvervsakademiuddannelser. Den obligatoriske praktik gælder derfor nu alle videregående uddannelser på Undervisningsministeriets område.

4.2 Praksisnære uddannelser – samspillet mellem teori og praksis

Indledning

Fra 2009 er der indført obligatorisk praktik i samtlige erhvervsakademiuddannelser. Den obligatoriske praktik gælder derfor nu alle videregående uddannelser på Undervisningsministeriets område.

Uddannelsernes særlige profil er således kombinationen af teori og praktik. Erfaringerne fra professionsbacheloruddannelserne har vist, at sammenhængen og samspillet mellem teori og praksis, herunder relationen mellem teorien og praktikken, er en udfordring, og at en manglende sammenhæng ofte kan være årsag til frafald.

Udfordringen i at skabe større sammenhæng mellem teori og praksis er mere udtalt i nogle uddannelser end i andre. Hertil kommer, at erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne spænder over et bredt fagligt felt. Den store spændvidde mellem uddannelsernes faglighed, karakter og arbejdsområder kommer til udtryk i den diversitet, der eksisterer mellem uddannelserne. Det gælder for professionsbacheloruddannelserne således også i forhold til praktikkens længde, deltagelsespligt, finansiering, bestemmelser om praktikpladser og om ansvar og tilsyn i forhold til praktikken, herunder praktikvejledere.

Der er fortsat brug for at sætte fokus på samspillet mellem teori og praksis i erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne, herunder også elementer om praktikens kvalitet i relation til akkreditering samt underviserens kendskab til praksis og praktikvejledernes kendskab til den nyeste teoretiske viden.

4.3 Udviklingsbegrebet – dokumentation og anerkendelse

Indledning

Med de nylige uddannelses- og institutionsreformer som afsæt står den praksisnære videregående uddannelsessektor over for markante udfordringer.

Mangel på arbejdskraft og generelt øget kompleksitet i opgaveløsningen på arbejdsmarkedet stiller krav til både antallet af færdiguddannede og indholdet i de praksisnære videregående uddannelser. Flere skal altså gennemføre en videregående uddannelse, og uddannelserne skal være af høj faglig kvalitet.

Samtidig skal uddannelsernes potentialer for at bidrage til løsningen af samfundsmæssige problemstillinger i højere grad udnyttes. Det gælder for eksempel i forhold til udvikling og implementering af arbejdskraftbesparende teknologier.

Set i lyset af disse udfordringer er det afgørende, at der fortsat arbejdes på mange fronter med at styrke uddannelsers og institutioners udviklingsbaseret.

Der produceres hver dag megen viden i både den private og den offentlige sektor, som har sit udspring i evidensbaseret og dokumenteret viden. Det gælder produktudvikling, mere effektiv organisering af opgaveløsning og arbejdsgange, nye behandlingsformer og diagnostiske muligheder inden for sundhedssektoren, elementer af brugerdræven innovation og mange andre former for ny viden.

Denne nye viden kan i løbet af kort tid blive normsættende inden for det enkelte område, og nye kompetencebehov opstår. Samtidig forskes der i områder, som er relevante for

både uddannelsessektoren og uddannelserne.

Det er afgørende, at al denne viden inddrages i undervisningen og formidles ind i uddannelserne. Samarbejdet med forskningsmiljøerne og erhvervet er derfor en primær katalysator herfor. Og underviserne skal forpligtes til at anvende den nyeste viden i undervisningen, så den kommer de studerende i uddannelsen til gavn.

Anerkendelse og dokumentation

Uddannelsesinstitutionernes udviklingsfunktion er et afgørende middel til at kvalitetsudvikle uddannelserne. Udviklingsfunktionen er med til at øge uddannelsernes attraktivitet og bidrager samtidig til kvalitetsudvikling samt til at understøtte vidensudvikling og formidling i den private og offentlige sektor.

Ambitionen om uddannelsernes vidensgrundlag er i lovgivningen udtrykt ved udviklingsbaseret, som skal imødekomme behovet for at skabe sammenhæng mellem de tre elementer: Uddannelse, praksis og forskning⁸. Udfordringen er at håndtere vidensdelingen i treklangen mellem forskningssektoren, uddannelserne og virksomhederne, såvel private som offentlige.

Forudsætningen for at kunne bringe treklangen i spil er en prioriteret indsats, der styrker relationen mellem såvel uddannelserne og praksis i virksomheder og professioner som relationen mellem uddannelserne og forskningen. Professionshøjskolerne og ingeniørhøjskolerne har af globaliseringspuljen til forskning og udvikling fået 65 millioner kroner årligt fra 2010 til og med 2012. Midlerne skal anvendes til konsolidering af produktion af viden i professionsbacheloruddannelserne.

En vigtig forudsætning for, at videnstrekanten faktisk kan "komme i spil", er, at der foretages relevant og tilstrækkelig forskning inden for uddannelsernes professions- og arbejdsfelter. Der er imidlertid ikke i dag et overblik over omfanget af denne type forskning.

Anerkendelse af den praksisnære videregående uddannelsessektor i forhold til den forskningsbaserede universitetssektor har længe været et tema på det mere overordnede niveau. En undersøgelse fra efteråret 2009⁹ viser, at især de små og mellemstore danske virksomheder har behov for at hente ny viden fra andre steder end de etablerede forskningsmiljøer ved universiteterne. Kun to procent af de danske virksomheder henter viden til innovation fra universiteternes forskningsmiljøer.

Hvordan sikres en accept af, at udviklingsbaseret er lige så afgørende for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, som forskningsbaseret er for universitetsuddannelser? Er en fortsat udviklingsindsats med fokus på både de gode eksempler og de konkrete effekter for uddannelser og omverden i øvrigt vejen frem? Eller skal der tænkes i helt andre baner for at tydeliggøre, at udviklingsbaseret er en forudsætning for uddannelsers kvalitet og for, at det særlige vidensgrundlag kan høste øget anerkendelse?

Forsøgene på at dokumentere de praksisnære videregående uddannelsesinstitutioners udviklingsindsats og -arbejde har været mange. Det seneste eksempel er evalueringen af globaliseringsinitiativerne i perioden fra 2006 til og med 2009, hvor målet var at levere dokumentation for opnåede resultater og effekter.

Udfordringen består med andre ord i at dokumentere, hvordan ny viden produceres, og hvordan ny viden omsættes til konkrete resultater i professioner og erhverv samt i uddannelserne.

Dokumentation og kvalitetssikring af viden synes væsentlig i forhold til at sikre formidling af "viden, der virker". Formidling af anvendelsesorienteret viden er en nøgleopgave for uddannelsesinstitutionerne, blandt andet som del af videnscenterfunktionen. Formidlingen af resultater fra udviklingsarbejder sker typisk gennem konferencer, artikler, netværk og lignende, men det altafgørende er, at denne viden formidles gennem uddannelse og derved udmøntes i praksis gennem professionsudøvelse. Vidensformidlingen skal således kvalitetsudvikle uddannelserne, hvor en evaluering af videnscenterpuljen i 2009 pegede på et uudnyttet potentiale.

Et væsentligt element i udviklingsbegrebet og treklangen mellem uddannelse, praksis og forskning er også uddannelsernes strukturelle rammer, understøttelse af kvalitetssikring og -udvikling samt regionalitet og attraktivitet.

4.4 Yderligere temaer i 2010

Ud over de tre udvalgte strategiområder er det rådets målsætning at følge og drøfte udviklingen på en række aktuelle og centrale områder. Det kunne for eksempel gælde akkrediteringen af eksisterende og nye uddannelser, den regionale udbudsdekning samt implementeringen af den obligatoriske praktik på erhvervsakademiuddannelserne.

8 Frascati-manualen (OECD, 2002).

9 Dansk Erhvervsforskningsakademi (DEA, oktober 2009).

Bilag 1

Rapporter og analyser mv.

Oversigten herunder giver et overblik over rapporter og analyser udarbejdet i 2009 med relevans for erhvervsakademiuuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne samt efter- og videreuddannelserne.

Praktik i erhvervsakademi- og professionsbacheloruddannelser

Udarbejdet af Rambøll, februar 2010.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Videre/PDF10/100202_praktik_erhvervsakademi_professionsbachelor.ashx

Flere studerende på studie- og praktikophold i udlandet

Udarbejdet af Undervisningsministeriet, december 2009.

<http://www.uvm.dk/~media/Publikationer/2009/Videre/Mobilitet/Flere%20Studerende%20studie%20praktikophold%20til%20web.ashx>

Videregående voksenuddannelse

- brug af VVU i forhold til job og videreuddannelse

Udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut, november 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Videre/PDF09/091127_vvu_rapport.ashx

Aftaler om udmøntning af globaliseringspuljen 2010-2012

Presseomtale og aftaletekster, Undervisningsministeriet, november 2009.

<http://www.uvm.dk/Uddannelse/Erhvervsuddannelser/Om%20erhvervsuddannelserne/Nyheder/Erhvervsuddannelser/Udd/Erhvervs/2009/Nov/091105%20Ny%20ungepakke%20samt%20stort%20loeft%20til%20professionshøjskoler%20-%20erhvervsskoler.aspx>

Strategi for uddannelse i entreprenørskab

Udarbejdet af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Kulturministeriet, Undervisningsministeriet samt Økonomi- og Erhvervsministeriet, november 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Folke/PDF09/091119_strategi_uddannelse_entrepreneorskab.ashx

Modeller for en styrket musiklæreruddannelse med henblik på folkeskolen

Udarbejdet af Kulturministeriet og

Undervisningsministeriet, november 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Videre/PDF09/091117_musiklaererrapporten.ashx

Effektanalyser af voksenefterskoleuddannelse

- analyse af individeffekter samt cost-benefit-analyse

Udarbejdet af AKF, Anvendt KommunalForskning, november 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Voksne/PDF09/091116_AKF_rapport.ashx

PIST - Praktikforløb for Internationale Studerende

Udarbejdet af Forum for Business Education (FBE), oktober 2009.

<http://fuhu.dk/filer/FBE/Publikationer/2009/H%E5ndbogweb.pdf>

Sikkerhed og kriseberedskab - råd og vejledning til skoler og uddannelsesinstitutioner

Udarbejdet af Undervisningsministeriet, september 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Publikationer/2009/Tvaergaaende/Sikkerhed/UVM%20560526%20Sikkerhed%20og%20beredskab_21x21_NET.ashx

Natur, teknik og sundhed - for alle og for de få. I bredden og i dybden (Sorø-mødet 2009)

Udarbejdet af Undervisningsministeriet, september 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Publikationer/2009/Tvaergaaende/Soro09/UNV_%20Soro_09_Klar_Web.ashx

Praktikvejledning på professionsbacheloruddannelserne

Udarbejdet af AKF, Anvendt KommunalForskning, september 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Videre/PDF09/090929_praktikvejledning_professionsbachelor.ashx

Opsamlingsnotat: Innovation og Iværksætteri

Udarbejdet af Økonomi- og Erhvervsministeriet, september 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Erhvervs/PDF09/090911_opsamlingsnotat_innovation.ashx

Globaliseringsmidler afsat i perioden 2006 til og med 2009: Opsamlingsnotat: Professionsbacheloruddannelserne og de korte videregående uddannelser

Udarbejdet af Undervisningsministeriet, september 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Erhvervs/PDF09/090911_opsamlingsnotat_professionsbacheloruddannelser.ashx

Opsamlingsnotat: Styrket voksen- og efteruddannelse

Udarbejdet af Beskæftigelsesministeriet, Undervisningsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling samt Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration, september 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Erhvervs/PDF09/090911_opsamlingsnotat_styrket_voksen.ashx

Education at a Glance

Udarbejdet af OECD Indicators, september 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Folke/PDF09/090908_education_at_a_glance.ashx

Undersøgelse af linjefagsdækningen i folkeskolen

Udarbejdet af UNI•C, juli 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Videre/PDF09/090706_Rapport_linjefag_2009.ashx

Danmark i den Globale Økonomi

Udarbejdet af Økonomi- og Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Undervisningsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling samt Beskæftigelsesministeriet, juli 2009.

<http://www.oem.dk/graphics/oem/Publikationer/Publikationer/2009/KER%2009.pdf>

Praktik i pædagoguddannelsen – uddannelser, opgaver og ansvar

Udarbejdet af Undervisningsministeriet, juni 2009.

<http://www.uvm.dk/~media/Publikationer/2009/Videre/Praktik%20i%20paedagoguddannelsen/www%20Praktik%20Paedagog.ashx>

Pionermagasinet 04 – idéudvikling, innovation og iværksætteri i undervisningen

Udarbejdet af Undervisningsministeriet, maj 2009.

http://www.uvm.dk/~media/Publikationer/2009/Gym/090519_Pionermagasinet04.ashx

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser – Rådets beretning for 2008

Udarbejdet af Undervisningsministeriet, april 2009.

<http://www.uvm.dk/~media/Publikationer/2009/Videre/REP/REP.ashx>

Selvejende institutioner – styring, regulering og effektivitet

Udarbejdet af Kulturministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Velfærdsministeriet, Undervisningsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet samt Finansministeriet, april 2009.

<http://www.fm.dk/Publikationer/2009/1742-Selvejen-de%20institutioner/~media/Publikationer/Imported/2009/1742-Selvejende%20institutioner/978-87-7856-904-2.pdf.ashx>

Uddannelse for bæredygtig udvikling – strategi for FN's tiår 2005-2014

Udarbejdet af Undervisningsministeriet, marts 2009.

<http://www.uvm.dk/service/Publikationer/Publikationer/Tvaergaaende/2009/Uddannelse%20for%20baeredygtig%20udvikling.aspx>

Bilag 2

Love og bekendtgørelser

Oversigten herunder giver et overblik over love, lovbekendtgørelser og bekendtgørelser udstedt i perioden marts 2009 til februar 2010 med relevans for erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne samt efter- og videreuddannelserne.

Love og lovbekendtgørelser, marts 2009 til februar 2010

Nr.	Titel	Underskriftsdato
1507	Lov om friplads og stipendium til visse udenlandske studerende ved erhvervsakademiuddannelser og professionsuddannelser	27-12-2009
1049	Bekendtgørelse af lov om erhvervsrettet grunduddannelse og videregående uddannelse (videreuddannelsessystemet) for voksne	09-11-2009
952	Bekendtgørelse af lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v.	02-10-2009
851	Bekendtgørelse af lov om medie- og journalisthøjskolen	08-09-2009
850	Bekendtgørelse af lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser	08-09-2009
849	Bekendtgørelse af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser	08-09-2009
312	Lov om oprettelse af et nationalt center for undervisning i natur, teknik og sundhed	28-04-2009

Bekendtgørelser mv., marts 2009 til februar 2010

Nr.	Titel	Underskriftsdato
108	Bekendtgørelse om friplads og stipendium til visse udenlandske studerende ved erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser	29-01-2010
86	Bekendtgørelse om særlige kompetenceudvidende forløb på erhvervsakademier, professionshøjskoler, ingeniørhøjskoler og Danmarks Medie- og Journalisthøjskole	27-01-2010
1283	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som have- og parkingeniør	15-12-2009
1282	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i international hospitality management	15-12-2009
1178	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i laboratorie-, fødevarer- og procesteknologi	07-12-2009
1143	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i design og business	07-12-2009
1091	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for energiteknologi (energiteknolog AK)	25-11-2009
1090	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for automation (automationsteknolog AK)	25-11-2009
1076	Bekendtgørelse om de pædagogiske diplomuddannelser	17-11-2009
1033	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i eksport og teknologi	03-11-2009
1032	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sportsmanagement	03-11-2009
1031	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i international handel og markedsføring	03-11-2009
976	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for laboratorieområdet (laborant AK)	19-10-2009
975	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i softwareudvikling	19-10-2009
974	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i webudvikling	19-10-2009
948	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som teknisk manager offshore	05-10-2009
916	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for netværksteknik og elektronik (it-teknolog AK)	25-09-2009
915	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for ernærings-, fødevarer-, mejeri- og procesteknologi (procesteknolog AK)	25-09-2009
791	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for energiinstallation (installatør AK)	20-08-2009
790	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for medie og kommunikation (multimediedesigner AK)	20-08-2009
715	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som bygningskonstruktør, erhvervsakademiuddannelsen til byggetekniker AK samt erhvervsakademiuddannelsen til kort- og landmålingstekniker AK	07-07-2009
712	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for jordbrug (jordbrugsteknolog AK)	06-07-2009
711	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for global entrepreneurship og virtuel design og logistik (e-designer AK)	06-07-2009

Nr.	Titel	Underskriftsdato
710	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for tekstil, beklædning, design og business (designteknolog AK)	06-07-2009
703	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for produktion (produktionsteknolog AK)	03-07-2009
702	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for informationsteknologi (datamatiker AK)	03-07-2009
701	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for offshore (driftsteknolog offshore AK)	03-07-2009
700	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for service, turisme og hotel (serviceøkonom AK)	03-07-2009
699	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for logistik og transport (logistikøkonom AK)	03-07-2009
698	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for handel (handelsøkonom AK)	03-07-2009
697	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for finansområdet (finansøkonom AK)	03-07-2009
696	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse i administration (administrationsøkonom AK)	03-07-2009
690	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for autoteknologi (autoteknolog AK)	03-07-2009
689	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelse inden for international handel og markedsføring (markedsføringsøkonom AK)	03-07-2009
684	Bekendtgørelse om udbud af danske erhvervsrettede videregående uddannelser i udlandet	30-06-2009
676	Bekendtgørelse om standardvedtægt for erhvervsakademier for videregående uddannelser	30-06-2009
675	Bekendtgørelse om standardvedtægt for professionshøjskoler for videregående uddannelser	30-06-2009
652	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i biomedicinsk laboratorieanalyse	29-06-2009
651	Bekendtgørelse om uddannelsen til meritlærer	29-06-2009
638	Bekendtgørelse om diplomuddannelsen i ledelse	29-06-2009
637	Bekendtgørelse om certificering af uddannelseselementer i offentlig ledelse på diplomniveau og etablering af et certificeringsråd (certificeringsbekendtgørelsen)	29-06-2009
636	Bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser	29-06-2009
635	Bekendtgørelse om diplomuddannelse i skat	26-06-2009
408	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som lærer i folkeskolen	11-05-2009
307	Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i radiografi	24-04-2009

Bilag 3

Nøgletal for bestand, køn, herkomst og alder

Tabel 7.1. Bestand på erhvervsakademiuddannelser i 2008

	2008
Administrationsøkonom	67
Handelsøkonom	555
Serviceøkonom	1.017
Finansøkonom	2.281
Markedsføringsøkonom	3.420
Transportlogistiker/logistikøkonom	173
Installatør	585
Produktionsteknolog	395
Teknisk manager offshore	63
Datamatiker	1.513
It- og elektronikteknolog	296
Multimediedesigner	1.959
Jordbrugsteknolog	360
Laborant	841
Procesteknolog	210
Designteknolog	1.150
E-designer	53
Total	14.938

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Tabel 7.2. Bestand på professionsbacheloruddannelser i 2008*

	2008
International leisure management	134
Økonomi og it	101
Bygningskonstruktør**	3.315
Ingeniør***	6.275
Karakteranimation	95
Medieproduktion og ledelse	104
Grafisk kommunikation	235
Fotojournalist	69
Journalist	964
Tv- og medietilrettæggelse	96
Afspændingspædagog	252
Bioanalytiker	854
Ergoterapeut	1.753
Ernæring og sundhed	2.124
Fysioterapeut	2.354
Jordemoder	577
Optometrist	626
Radiograf	483
Sygeplejerske	9.119
Tekstile fag og formidling	204
Folkeskolelærer	12.450
Natur- og kulturformidling	44
Pædagog	15.252
Socialrådgiver	3.498
Tegn-mund-hånd, tolkning	164
Total	61.142

* Der foreligger ikke data fra Danmarks Statistik på uddannelserne engelsk/tysk webmarkedskommunikation, offentlig administration, procesøkonomi og værdikædeledelse samt professionsbachelor i finans.

** Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør.

*** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Tabel 8.1. Bestand på erhvervsakademiuddannelser opdelt på køn i procent i 2008

	Mænd	Kvinder
Administrationsøkonom	22 %	78 %
Handelsøkonom	57 %	43 %
Serviceøkonom	31 %	69 %
Finansøkonom	48 %	52 %
Markedsføringsøkonom	52 %	48 %
Transportlogistikere	62 %	38 %
Installatør	99 %	1 %
Produktionsteknolog	88 %	12 %
Teknisk manager offshore	95 %	-
Datamatiker	85 %	15 %
It- og elektronikteknolog	84 %	16 %
Multimediedesigner	60 %	40 %
Jordbrugsteknolog	41 %	59 %
Laborant	22 %	78 %
Procesteknolog	51 %	49 %
Designteknolog	12 %	88 %
E-designer	19 %	81 %

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Tabel 8.2. Bestand på professionsbacheloruddannelser opdelt på køn i procent i 2008*

	Mænd	Kvinder
International leisure management	41 %	59 %
Økonomi og it	64 %	36 %
Bygningskonstruktør**	81 %	19 %
Ingeniør***	79 %	21 %
Karakteranimation	67 %	33 %
Medieproduktion og ledelse	40 %	60 %
Grafisk kommunikation	54 %	46 %
Fotojournalist	72 %	28 %
Journalist	54 %	46 %
Tv- og medietilrettælgelse	48 %	52 %
Afspændingspædagog	7 %	93 %
Bioanalytiker	14 %	86 %
Ergoterapeut	9 %	91 %
Ernæring og sundhed	7 %	93 %
Fysioterapeut	31 %	69 %
Jordemoder	0 %	100 %
Optometrist	24 %	76 %
Radiograf	32 %	68 %
Sygeplejerske	5 %	95 %
Tekstile fag og formidling	0 %	100 %
Folkeskolelærer	33 %	67 %
Natur- og kulturformidling	18 %	82 %
Pædagog****	21 %	79 %
Socialrådgiver	11 %	89 %
Tegn-mund-hånd, tolkning	4 %	96 %

* Der foreligger ikke data fra Danmarks Statistik på uddannelserne engelsk/tysk webmarkedskommunikation, offentlig administration, procesøkonomi og værdikædeledelse samt professionsbachelor i finans.

** Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør.

*** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

**** Meritpædagoger indgår ikke i visningen.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Table 9.1. Development in the stock of vocational academy education of persons of Danish origin in percent of all in the period 2006 to 2008

	2006	2007	2008
Administrationsøkonom	71 %	74 %	75 %
Handelsøkonom	57 %	57 %	55 %
Serviceøkonom	71 %	68 %	60 %
Finansøkonom	91 %	88 %	85 %
Markedsføringsøkonom	66 %	61 %	57 %
Transportlogistiker	76 %	64 %	60 %
Installatør	96 %	95 %	95 %
Produktionsteknolog	93 %	92 %	88 %
Teknisk manager offshore	91 %	90 %	84 %
Datamatiker	72 %	66 %	63 %
It- og elektronikteknolog	63 %	52 %	45 %
Multimediedesigner	60 %	60 %	56 %
Jordbrugsteknolog	91 %	92 %	87 %
Laborant	72 %	73 %	72 %
Procesteknolog	87 %	87 %	88 %
Designteknolog	84 %	80 %	77 %
E-designer	76 %	87 %	87 %

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Table 9.2. Development in the stock of professional bachelor education of persons of Danish origin in percent of all in the period 2006 to 2008

	2006	2007	2008
International leisure management	31 %	39 %	44 %
Økonomi og it	13 %	13 %	15 %
Bygningskonstruktør*	72 %	71 %	68 %
Ingeniør**	79 %	77 %	76 %
Karakteranimation	85 %	82 %	82 %
Medieproduktion og ledelse	93 %	90 %	88 %
Grafisk kommunikation	92 %	92 %	94 %
Fotojournalist	96 %	98 %	99 %
Journalist	99 %	99 %	99 %
Tv- og medietilrettæggelse	83 %	90 %	90 %
Afspændingspædagog	92 %	91 %	91 %
Bioanalytiker	73 %	71 %	69 %
Ergoterapeut	95 %	93 %	93 %
Ernæring og sundhed	93 %	93 %	92 %
Fysioterapeut	87 %	87 %	87 %
Jordemoder	96 %	96 %	95 %
Optometrist	63 %	69 %	71 %
Radiograf	79 %	79 %	75 %
Sygeplejerske	91 %	90 %	89 %
Tekstile fag og formidling	87 %	87 %	87 %
Folkeskolelærer	93 %	92 %	90 %
Natur- og kulturformidling	100 %	98 %	98 %
Pædagog***	92 %	91 %	91 %
Socialrådgiver	90 %	89 %	86 %
Tegn-mund-hånd, tolkning	89 %	88 %	95 %

* Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør.

** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

*** Meritpædagog indgår ikke i visningen.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Table 10.1. Age at entry to vocational academy education in percent in 2008

	Uoplyst/ ukendt	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	Total
Administrationsøkonom	0 %	0 %	48 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Handelsøkonom	0 %	9 %	69 %	19 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Serviceøkonom	25 %	5 %	49 %	14 %	5 %	1 %	1 %	0 %	0 %	100 %
Finansøkonom	2 %	13 %	70 %	9 %	3 %	1 %	1 %	0 %	0 %	100 %
Markedsføringsøkonom	19 %	13 %	56 %	8 %	2 %	1 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Transportlogistiker	10 %	10 %	42 %	21 %	8 %	7 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Installatør	0 %	0 %	42 %	30 %	16 %	5 %	3 %	2 %	0 %	100 %
Produktionsteknolog	0 %	4 %	32 %	20 %	18 %	12 %	8 %	4 %	0 %	100 %
Teknisk manager offshore	0 %	0 %	64 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Datamatiker	12 %	12 %	46 %	17 %	6 %	4 %	2 %	1 %	0 %	100 %
It- og elektronikteknolog	20 %	6 %	45 %	16 %	7 %	6 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Multimediedesigner	17 %	10 %	45 %	17 %	5 %	2 %	2 %	1 %	0 %	100 %
Jordbrugsteknolog	7 %	0 %	43 %	26 %	9 %	4 %	5 %	4 %	0 %	100 %
Laborant	0 %	12 %	47 %	19 %	11 %	3 %	4 %	2 %	0 %	100 %
Procesteknolog	0 %	0 %	27 %	22 %	20 %	15 %	7 %	5 %	0 %	100 %
Designteknolog	7 %	12 %	64 %	12 %	4 %	1 %	0 %	0 %	0 %	100 %
E-designer	0 %	0 %	59 %	25 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Tabel 10.2. Alder ved tilgang på professionsbacheloruddannelser i procent i 2008

	Uoplyst/ ukendt	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	Total
International leisure management	12 %	0 %	62 %	12 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Økonomi og it	19 %	0 %	23 %	28 %	19 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Bygningskonstruktør*	28 %	3 %	38 %	17 %	6 %	4 %	3 %	1 %	0 %	0 %	100 %
Ingeniør**	6 %	13 %	62 %	13 %	4 %	2 %	1 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Medieproduktion og ledelse	0 %	0 %	68 %	26 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Grafisk kommunikation	0 %	0 %	52 %	35 %	11 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Fotojournalist	0 %	0 %	38 %	46 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Journalist	0 %	6 %	78 %	10 %	4 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Tv- og medietilrettelæggelse	0 %	0 %	62 %	38 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Afspændingspædagog	0 %	0 %	27 %	25 %	19 %	10 %	11 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Bioanalytiker	0 %	13 %	47 %	18 %	8 %	5 %	3 %	3 %	0 %	0 %	100 %
Ergoterapeut	1 %	8 %	65 %	12 %	5 %	5 %	2 %	2 %	0 %	0 %	100 %
Ernæring og sundhed	5 %	6 %	60 %	14 %	6 %	4 %	3 %	1 %	0 %	0 %	100 %
Fysioterapeut	2 %	5 %	75 %	11 %	4 %	2 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Jordemoder	0 %	4 %	71 %	16 %	4 %	3 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Optometrist	6 %	14 %	62 %	11 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Radiograf	0 %	9 %	54 %	15 %	6 %	7 %	4 %	4 %	0 %	0 %	100 %
Sygeplejerske	4 %	9 %	61 %	10 %	6 %	4 %	3 %	1 %	0 %	0 %	100 %
Tekstile fag og formidling	0 %	0 %	53 %	0 %	0 %	10 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Folkeskolelærer	7 %	9 %	59 %	12 %	6 %	3 %	3 %	1 %	0 %	0 %	100 %
Natur- og kulturformidling	0 %	0 %	0 %	38 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Pædagog***	2 %	7 %	56 %	16 %	8 %	6 %	4 %	1 %	0 %	0 %	100 %
Socialrådgiver	1 %	6 %	49 %	16 %	11 %	6 %	6 %	3 %	2 %	0 %	100 %
Tegn-mund-hånd, tolkning	0 %	0 %	70 %	13 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %

* Herunder uddannelserne kort- og landmålingstekniker og byggetekniker, der begge er afstigningsforløb under uddannelsen til bygningskonstruktør.

** Ingeniør indeholder også skov- og landskabsingeniør.

*** Meritpædagog indgår ikke i visningen.

Kilde: UNI•C Statistik & Analyse.

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser

Rådets beretning for 2009

Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser (REP) rådgiver undervisningsministeren om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser – blandt andet om uddannelsernes udvikling, sammenhængen med øvrige uddannelser og uddannelsesområder samt om efter- og videreuddannelse.

Rådets beretning for 2009 er rådets anden beretning. Beretningen indeholder en beskrivelse af rådets arbejde og rådets anbefalinger inden for de fem strategiområder i 2009. Rådet giver samtidig en samlet status for udviklingen i uddannelserne.

I sin beretning redegør rådet også for de tre strategiområder, som det har til hensigt at behandle i 2010 og afgive anbefalinger inden for:

- 1) Søgningen til erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne – vejen ind og sammenhængen i de videregående uddannelser
- 2) Praksisnære uddannelser – samspillet mellem teori og praksis
- 3) Udviklingsbegrebet – dokumentation og anerkendelse.

Se også www.uvm.dk/rep

